leto 2021, letnik XXII
številka 1-2

TISKOVINA

Naša bolnišnica

Revija Univerzitetnega kliničnega centra Maribor

Kazalo

2 Kazalo

3 Pozdrav urednika

4 Ali nas ogrožajo različni sevi novega koronavirusa SARS-CoV-2?

5 Obisk predsednik republike Slovenije v UKC Maribor

5 Obisk ministra za zdravje

6 Obnova Enote za intenzivno nego in terapijo Klinike za pediatrijo

8 Nov sodobni respirator z modulom za električno impedančno tomografijo na Enoti za intenzivno nego in terapijo Klinike za pediatrijo

10 Cepljenje proti HPV odslej tudi na Kliniki za ginekologijo in perinatologijo UKC Maribor

11 Klinični oddelek za abdominalno in splošno kirurgijo UKC Maribor

12 Ortopedija v času pandemije covida-19 XVI. Ortopedsko srečanje

14 Delo radiološkega inženirja v času epidemije covida-19

17 Vse o darovanju po korakih

18 Naš primarij Miro Čokolič je presedlal med upokojence

20 Zahvala ob koncu leta 2020 – v znamenju covida-19

22 Zahvala za donacijo

23 Razmišljanje o knjigi Sveta noč, zgaran na moč

25 Odlična priložnost za več znanja in izkušenj

27 Študenti medicine v operacijskih dvoranah Klinike za ginekologijo in perinatologijo

29 Odlično dekanovanje profesorice Majde Pajnkihar na Fakulteti za zdravstvene vede

30 Mednarodna znanstvena konferenca »Napredna znanja v zdravstveni negi: mednarodne izkušnje in usmeritve za razvoj zdravstvene nege v Sloveniji«

32 Spletni posvet: »Povezovanje za učinkovit razvoj na dokazih utemeljene zdravstvene nege in potrebe po funkcionalnem izobraževanju v zdravstveni negi za varno obravnavo pacientov«

35 Mariborska podružnica Rdečega križa od ustanovitve leta 1881 do prve svetovne vojne

39 In memoriam

42 Zahvale

53 Iz kuhinje

55 Zgodovino UKC Maribor pišemo zaposleni…

Direktor:
prof. dr. Vojko Flis, dr. med.

Glavni in odgovorni urednik: Janez Lencl, dipl. inž. za zveze

Uredniški odbor:
izr. prof. dr. Matjaž Vogrin, dr. med., prof. dr. Vojko Flis, dr. med., Tina Škerbinc Muzlovič (T. Š. M.), univ. dipl. medij. kom., Samo Turk, univ. dipl. ekon. (S. T.), red. prof. dr. Iztok Takač, dr. med., izr. prof. dr. (Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske) Majda Pajnkihar, univ. dipl. org.

Lektorji:
za UKC Maribor Urška Jodl Skalicky, mag. phil.,
za FZV Sebastijan Frumen, prof. slov.,
za MF Milan Golob.

Fotografije:
UKC Maribor, Rebeka Gerlič (R. G.), univ. dipl. ekon., Nina Bračič (N. B.), prof. razrednega pouka

Naklada:
2.500 izvodov

Grafično oblikovanje in tisk:
Evrografis d. o. o.

Naslov uredništva:
Univerzitetni klinični center Maribor, za uredništvo Naše bolnišnice, Ljubljanska ulica 5, 2000 Maribor
Uredništvo si pridržuje pravico, da po potrebi skrajša ali slogovno popravi članke.

Fotografija na naslovnici:
N. B.

Naša bolnišnica je dostopna tudi na spletni strani www.ukc-mb.si/bolnisnica/interni-casopis/

Pozdrav urednika

Spoštovani!

Za letošnjo zimo bi lahko dejali, da nam je le natrosila nekaj snega vsaj po hribih, tako da so lahko na svoj račun prišli ljubitelji smučanja. Edina ovira pri tem je pandemija, ki po celem svetu vztraja ne glede na letne čase in nas omejuje, da bi živeli življenje, kot smo ga bili navajeni. Celotno družbeno življenje se je popolnoma spremenilo in vse oči so uprte v zdravstveno stroko, saj daje usmeritve, kako živeti in se obnašati. Naša ustanova se je povesem prilagodila novim potrebam in poskrbela za vse, ki so potrebovali zdravstveno oskrbo zaradi pandemije virusa SARS-CoV-2. Cepiva nam dajejo upanje, da bomo v kratkem premagali pandemijo.

V nadaljevanju lahko preberete, da tudi na drugih področjih potekajo dejavnosti in da zaradi pandemije ni vse zastalo.

Želim vam prijetno branje in varno delovno okolje.

Janez Lencl, dipl. inž. za zveze
glavni in odgovorni urednik Naše bolnišnice

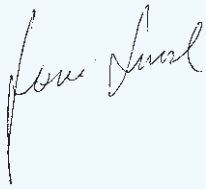

Ali nas ogrožajo različni sevi novega koronavirusa SARS-CoV-2?

Avtor: doc. dr. Nina Gorišek Miksić, dr. med.

Ali nas po letu dni pandemije covida-19, ko smo vsi že pandemsko naveličani, zdaj dodatno ogrožajo novi sevi virusa SARS-CoV-2? Vsi virusi se stalno spreminjajo zaradi mutacij in tudi novi koronavirus SARS-CoV-2, povzročitelj bolezni covid-19, ni izjema. Z intenzivnim širjenjem koronavirusa po vsem svetu v času pandemije se količina mutacij nenehno povečuje. Nekatere mutacije ali nabor mutacij se lahko ohranijo skozi več ciklov razmnoževanja virusa in tako se pojavi nova varianta ali nov sev, ki ima skupek sprememb, zaradi katerih se pomembneje razlikuje od prejšnjih. Evolucijsko gledano ni popolnoma jasno, katere mutacije se pri novem koronavirusu obdržijo, najbolj nas skrbijo predvsem takšne, ki delajo virus bolj nevaren za ljudi ali cepiva manj učinkovita. Mikrobiologi ugotavljajo mutacije s pomočjo analize celotnih genomov virusa, kjer poiščejo nove spremembe v genskem zapisu ali z iskanjem specifičnih mutacij na delu virusnega genoma. To je lahko zamudno in ni primerno za vsakodnevno klinično delo, potrebno pa je takrat, kadar želimo prepoznati nove seve ali potrditi prisotnost spremenjenega dela genoma. Trenutno se v epidemiološke namene v Sloveniji spremljata pojavnost in pogostost novih sevov koronavirusa tako, da se opravi sekvenciranje genoma virusa pri določenem delu vseh rutinsko odvzetih brisov novo okuženih, prav tako se iščejo novi sevi pri bolnikih, ki imajo epidemiološko povezavo s tveganimi območji z veliko prisotnostjo drugih sevov (popotniki), pa tudi pri osebah, ki ponovno obolijo s covidom-19, ter pri osebah, ki obolijo po cepljenju, ter individualno, kadar pri bolnikih klinično posumimo na možnost novega seva (drugačen, težji potek itd.).

Pa vendar: kaj nas torej skrbi pri pojavu novih variant oz. sevov virusa SARS-CoV-2?

Zanimajo nas predvsem tisti sevi, ki imajo klinični in epidemiološki pomen. Najbolj nas skrbijo naslednje stvari: ali je nov sev bolj kužen, ali povzroča težje obolenje, ali povzroča ponovne okužbe pri prebolevnikih, ali ga bodo dosedanje diagnostične metode prepoznale, ali bodo zdravila drugače oz. manj učinkovala in ali nas cepiva ščitijo tudi pred novimi sevi.

Poimenovanje različnih sevov je zelo raznoliko in Svetovna zdravstvena organizacija trenutno pripravlja enotni sistem poimenovanja sevov, ki ne bo več geografsko vezan (doslej so v rabi imena kot npr. britanski sev, južnoafriški sev, nigerijski sev, brazilski sev itd.), saj se različni sevi hitro širijo po vsem svetu. V mikrobiologiji uporabljajo Pangolinsko poimenovanje sevov SARS-CoV-2.

Doslej so v svetu prepoznali številne seve novega koronavirusa, ki so različno pomembni. V našem širšem okolju so trenutno trije sevi deležni posebne pozornosti medicinske stroke (angl. Variant Of Concern – VOC): britanski sev (različica B 1.1.7. ima 23 mutacij s 17 spremembami aminokislin), ki so ga prvič opisali v Veliki Britaniji konec decembra 2020, južnoafriški sev– JA sev (različica 501Y.V2 ima 23 mutacij s 17 spremembami aminokislin), ki so ga opisali v Južnoafriški republiki, kjer prevladuje, ter brazilski sev (različica P.1, ki ima 35 mutacij s 17 spremembami aminokislin) in so ga v Braziliji odkrili januarja 2021.

V Sloveniji se je od prvih zaznanih primerov britanskega seva v januarju do sredine aprila le-ta že zelo razširil in je zdaj tudi prevladujoči sev (v začetku aprila je po oceni že več kot polovica vseh okužb pri nas, povzročenih z britanskim sevom). Zaradi kar 50-odstotne večje kužnosti britanskega seva je ob širjenju britanske različice prišlo v mnogih državah v naši okolici do obsežnega tretjega epidemičnega vala, česar se bojimo tudi v Sloveniji. Predpostavljajo, da je britanski sev povezan tudi s težjo klinično sliko bolezni in posledično večjo smrtnostjo bolnikov, gotovo pa je zaradi večje kužnosti povezan s povečanjem števila bolnikov, ki potrebujejo bolnišnično zdravljenje in zdravljenje v enoti intenzivne terapije. Na srečo mutacije pri britanskem sevu ne vplivajo na učinkovitost cepljenja, zato so vsa cepiva, ki jih imamo na voljo v Sloveniji, zelo učinkovita v preprečevanju okužb s tem sevom. Prav tako so bolniki, ki so preboleli covidno okužbo s starim sevom, nekaj časa po preboleli okužbi še zaščiteni tudi pred ponovno okužbo z britanskim sevom (trenutno ocenjujejo, da 6 mesecev).

K sreči doslej v Sloveniji nismo zaznali večjega širjenja brazilskega ali JA seva, pa tudi drugi sevi so bili za zdaj prisotni le sporadično. Zaradi mutacije, ki je pri brazilskem in JA sevu nastala ravno v pomembnem delu proteina S (angl. spike), so protitelesa, ki nastanejo po cepljenju, manj učinkovita pri preprečevanju okužbe s slednjima sevoma, oziroma je njihov nevtralizacijski učinek na virus manjši. Zato nas skrbi možna manjša zaščita pred obolevnostjo, vendar so dostopna cepiva še vedno učinkovita pri zmanjšanju težine obolenja in smrtnosti zaradi covida pri teh sevih.

Šele, ko bomo z uspešnimi ukrepi zamejili širjenje novega koronavirusa, se bo zmanjšal tudi evolucijski pritisk na nastanek novih sevov, ki bi se lahko izmuznili zaščiti, ki jo bomo pridobili s cepljenjem ali prebolevnostjo. Tudi zato je pomembno, da se hitrost širjenja virusa ustavi, saj bomo s tem zmanjšali možnost pojava novih, odpornejših sevov SARS-CoV-2.

Do takrat pa velja: distanca, maska, razkužilo in cepljenje.

Obisk predsednika Republike Slovenije v UKC Maribor

Avtor: S. T.
Foto: N. B.

V sklopu obiska Vzhodne štajerske regije je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor 31. marca 2021 obiskal tudi UKC Maribor. Sprejela sta ga direktor prof. dr. Vojko Flis in strokovni direktor izr. prof. dr. Matjaž Vogrin. V družbi predstavnikov Civilne zaščite RS in ZD Adolfa Drolca Maribor sta predsedniku predstavila delovanje ustanove v času epidemije, izkušnje iz prvega in drugega vala, največje izzive, pojasnila prilagoditve, ki so bile potrebne. Seznanila sta ga s trenutnimi razmerami, številom hospitaliziranih covid pacientov, njihovim zdravljenjem idr. Ob potrditvi sodelovanja in iskanja skupnih rešitev tudi v prihodnje je predsednik izrazil podporo in zahvalo vsem zdravstvenim delavcem in drugim podpornim službam, ki se požrtvovalno spopadajo s trenutno epidemiološko situacijo.

Obisk ministra za zdravje

Avtor: S. T.
Foto: R. G.

Minister za zdravje Janez Poklukar je v četrtek, 1. 4. 2021 obiskal Medicinsko fakulteto Univerze v Mariboru in Univerzitetni klinični center Maribor. Na obisku in ob pogovoru z vodstvom fakultete in bolnišnice se je seznanil z aktualnim dogajanjem glede vpisnih mest z razmerami v bolnišnici, epidemiološko situacijo, potekom zdravljenja, številom hospitaliziranih idr.

Na zelenici pred vhodom v Urgentni center je potekala novinarska konferenca, kjer so podali izjave: Janez Poklukar, dr. med. (minister za zdravje), prof. dr. Iztok Takač, dr. med. (v. d. dekana Medicinske fakultete Univerze v Mariboru), prof. dr. Vojko Flis, dr. med. (direktor UKC Maribor), izr. prof. dr. Matjaž Vogrin, dr. med. (strokovni direktor UKC Maribor).

Obnova Enote za intenzivno nego in terapijo Klinike za pediatrijo

Avtor: Matej Pal, dr. med.
Foto: arhiv Klinike za pediatrijo

Enota za intenzivno nego in terapijo (EINT) Klinike za pediatrijo bo letos praznovala že 34 let svojega obstoja. V trenutnih prostorih smo od leta 1987, ko se je v novozgrajeno stavbo Klinike za pediatrijo preselil takratni Oddelek za otroške bolezni Splošne bolnišnice Maribor. Naša enota je dobila svoje mesto v prvem nadstropju in tukaj smo še danes. S takratno selitvijo smo postali moderno opremljena enota za intenzivno terapijo in ob tem pridobili tudi status polivalentne enote za intenzivno nego in terapijo, ki omogoča zdravljenje najhuje bolnih novorojenčkov in otrok do dopolnjenega 18. leta starosti. Z leti smo strokovno napredovali in v delo vpeljali čedalje več novih diagnostičnih in terapevtskih tehnik. Intenzivnih bolnikov je bilo vedno več in prostori so postajali premajhni. Oprema je dotrajala, v obstoječih prostorih so se pojavile številne pomanjkljivosti, ki več niso omogočale nemotenega, predvsem pa varnega dela z najtežjimi bolniki. Želja po prenovi in nadgradnji obstoječih prostorov je zato v nas rasla že vrsto let in z lanskim letom se nam je ta želja, kljub turbulentnim časom, ki jih je prinesla epidemija, tudi uresničila. Pred začetkom gradbenih del julija lani smo morali bolnike skupaj z vsemi aparaturami in materialom preseliti v 4. nadstropje Klinike za pediatrijo. V prvih tednih po začetku del je bilo prvo nadstropje veliko gradbišče, a z vsakim mesecem je enota dobivala svojo končno podobo.

Novi prostori EINT Klinike za pediatrijo tik pred zaključkom obnovitvenih del.

Z nadgradnjo in obnovo bomo na naši intenzivni enoti pridobili tri dodatne sodobno opremljene bolniške sobe. Dve bosta namenjeni bolnim novorojenčkom, tretja soba pa bo namenjena bolnikom, ki potrebujejo posebno izolacijo. Te pridobitve se vsi najbolj veselimo, saj doslej na naši enoti nismo imeli primerne izolacijske sobe, ki bi ustrezala strokovnim zahtevam. V njej bo tudi možnost

Začetek obnove EINT Klinike za pediatrijo.

uporabe podtlaka in nadtlaka. S tem bomo razširili svoje prostorske kapacitete in posledično možnost obravnave ter zdravljenja večjega števila bolnikov. Z omenjeno obnovo bomo razširili predvsem neonatalno dejavnost, saj bomo pridobili 5 dodatnih postelj za neonatalno intenzivno terapijo. Odslej bomo razpolagali z 9 posteljami za neonatalno intenzivno terapijo in 5 posteljami za neonatalno nego, na pediatričnem odseku pa še z 2 posteljama za pediatrično intenzivno terapijo ter 5 posteljami za pediatrično nego. Skupno bomo tako imeli prostora za 20 bolnikov. V okviru obnove bo prenovljen tudi prostor za pripravo terapije, osrednja sestrska baza, laktarij za doječe matere in drugi spremljevalni prostori. V vseh sobah bodo posodobljene in zamenjane dotrajane električne napeljave in sistemi za medicinske pline. Projekt obnove EINT je ocenjen na približno 1.137.695 EUR, večinski del bo financiralo Ministrstvo za zdravje RS, preostali del pa Univerzitetni klinični center Maribor.

Obnovitvena dela se počasi zaključujejo in pričakujemo, da se bomo v stare prostore vrnili v sredini meseca marca. Čaka nas še veliko dela s selitvijo, vendar nam bo s skupnimi močmi in prizadevanji uspelo, saj se vsi zaposleni na enoti veselimo dela v novih urejenih prostorih. Upamo, da se bodo v novih prostorih dobro počutili tudi naši mali bolniki in njihovi starši, ki so ob bolezni svojih otrok še posebej ranljivi. Vsi zaposleni na EINT verjamemo, da bomo imeli v novih sodobno opremljenih prostorih veliko možnosti za nadaljnji strokovni razvoj pri oskrbi najhuje bolnih otrok.

Prenovljena soba EINT Klinike za pediatrijo.

Z zaključkom obnove in nadgradnje EINT naših želja še ni konec. V prihodnje si želimo, da bi se oddelek tudi kadrovsko okrepil in posledično zaposleni razbremenili. Čeprav je naše delo včasih zelo težko, v nas ostajata optimizem in pozitivna energija. Imamo odlično ekipo, ki jo sestavljajo izjemni ljudje in ponosen sem, da lahko delam z njimi.

Nov prostor za pripravo terapije.

Nov sodobni respirator z modulom za električno impedančno tomografijo na Enoti za intenzivno nego in terapijo Klinike za pediatrijo

Avtor: Matej Pal, dr. med.
Foto: arhiv Klinike za pediatrijo

Na Enoti za intenzivno nego in terapijo Klinike za pediatrijo vsako leto zdravimo okoli 90 novorojenčkov in otrok s hudo prizadetostjo pljuč, ki potrebujejo intenzivno zdravljenje z umetnim predihavanjem. Z željo po izboljšanju kakovostne obravnave teh otrok smo si že dolgo prizadevali za nakup otroškega respiratorja z vgrajeno najnovejšo tehnologijo za nadzor stanja pljuč, t. i. električno impedančno tomografijo. Sredstva za nakup novega respiratorja v višini

Nov respirator Leoni plus z modulom za impedančno tomografijo LuMon™.

Modul za impedančno tomografijo LuMon™ proizvajalca Sentec.

50.000 EUR je Kliniki za pediatrijo darovala farmacevtska družba Lek, na katero se je s prošnjo po pomoči obrnila Manja Gašper, mamica triletnega Vida, ki smo ga po njegovem rojstvu zdravili na naši enoti. Približno leto dni po prejetju donacije smo končno prejeli nov respirator Leoni plus z modulom za impedančno tomografijo LuMon™. Respirator Leoni plus proizvajalca Löwenstein Medical je namenjen predihavanju nedonošenčkov, novorojenčkov in otrok do 30 kg telesne teže.

Nove pridobitve smo izredno veseli, predvsem modula za električno impedančno tomografijo, saj je omenjena metoda nepogrešljiva pri zdravljenju najtežjih bolnikov v sodobno opremljenih enotah intenzivne terapije. Gre za sorazmerno novo metodo, ki omogoča neinvazivno spremljanje predihanosti različnih predelov pljuč v realnem

času brez ionizirajočega sevanja. Omenjena metoda temelji na dejstvu, da imajo dobro predihani deli pljuč višjo impedanco v primerjavi s slabše predihanimi pljuči zaradi atelektaz, infiltratov, edema in izliva. S pomočjo programske opreme se tvori dinamičen tomogram, ki ga vidimo na monitorju in kaže na razlike v impedanci pljučnega tkiva oz. predihanosti pljučnega tkiva. S pomočjo te metode prejmemo neprecenljive podatke, ki so nam v pomoč pri prilagajanju umetne ventilacije – s ciljem preprečevanja barotravme, volutravme ali atelektotravme. Metoda je v izredno pomoč pri zdravljenju bolnikov s hudo prizadetostjo pljuč, predvsem tistih z akutnim respiratornim distresnim sindromom (ARDS).

V uporabi bomo imeli sistem LuMon™ za električno impedančno tomografijo proizvajalca Sentec. Sistem je sestavljen iz monitorja, povezovalnega kabla in posebnega pasu, ki ga namestimo na bolnikov prsni koš. Na pasu so nameščene številne elektrode, ki nepretrgoma merijo razlike v impedanci pljučnega tkiva, kar se nato izriše na monitorju. Omenjen modul bomo lahko uporabljali pri vseh hudo bolnih novorojenčkih, dojenčkih in otrocih s hudo prizadetostjo pljuč.

Z novo pridobitvijo na Enoti za intenzivno nego in terapijo Klinike za pediatrijo ne bomo samo izboljšali obravnave najhuje bolnih otrok, ampak upamo, da bomo dobili tudi veliko zagona za nadaljevanje znanstvenoraziskovalnega dela.

Leta 2020 je farmacevtska družba Lek Kliniki za pediatrijo UKC Maribor podarila 50.000 EUR za nakup novega respiratorja. Od leve proti desni: Robert Ljoljo, predsednik uprave Leka in predsednik Novartisa v Sloveniji, prof. dr. Vojko Flis, dr. med., direktor UKC Maribor, mamica Manja Gašpar s sinkom, asist. dr. Andreja Štelcar, dr. med., vodja Enote za pediatrično intenzivno nego in terapijo, izr. prof. dr. Matjaž Vogrin, dr. med., strokovni direktor UKC Maribor, doc. dr. Jernej Dolinšek, dr. med., predstojnik Klinike za pediatrijo UKC Maribor.

Cepljenje proti HPV odslej tudi na Kliniki za ginekologijo in perinatologijo UKC Maribor

Avtorja: Milena Mikluš, dr. med., prof. dr. Iztok Takač, dr. med., višji svetnik
Foto: arhiv Klinike za ginekologijo in perinatologijo

8. marca 2021 se je začelo cepljenje proti HPV na Kliniki za ginekologijo in perinatologijo UKC Maribor. Tega dne smo namreč cepili prvo žensko v našem dispanzerju.

Imunizacija proti boleznim, ki jih je mogoče preprečiti s cepivi, je bistvena sestavina primarnega in preventivnega zdravstvenega varstva žensk. Ginekologi in porodničarji imamo pomembno vlogo pri ozaveščanju o pomembnosti cepljenja, izvajanju cepljenja in s tem zmanjšanju obolevnosti ter umrljivosti zaradi bolezni, kot so gripa, oslovski kašelj, in boleznim, ki jih povzroča HPV. Humani papilomavirusi (HPV) so heterogena skupina virusov, ki so etiološko povezani z nastankom številnih benignih (anogenitalne bradavice), predrakavih (ploščate intraepitelijske neoplazije, vulvarne in vaginalne intraepitelijske neoplazije) in rakavih sprememb epitelija sluznice ter kože pri človeku. Okužba s HPV je najpogostejša spolno prenosljiva okužba. Ocenjujejo, da se vsaj enkrat v življenju s HPV okuži večina spolno aktivnih oseb. Znanih je več kot 100 genotipov HPV. Lahko jih grobo razdelimo v dve skupini, in sicer na nizkorizične, ki povzročajo benigne spremembe (npr. bradavice), in visokorizične ali onkogene HPV, ki povzročajo predrakave spremembe in raka. Okužba s HPV se prične z vstopom virusa skozi poškodovani epitel kože ali sluznice, najpogosteje skozi mikroskopsko razpoko v epitelu in z okužbo bazalnih celic večvrstnega ploščatoceličnega epitela. Čeprav je večina okužb s HPV prehodne narave, se pri 5–10 % okuženih razvije trajna okužba, ki predstavlja večje tveganje za razvoj malignih novotvorb.

Rak materničnega vratu je najhujša posledica okužbe s HPV, ki se razvije postopoma skozi zaporedje relativno dobro poznanih dogodkov in lahko nastane le pri ženskah, ki so dolgotrajno okužene z enim ali več visokorizičnimi genotipi HPV, najpogosteje s HPV-16 ali HPV-18. Pri teh osebah izguba zaščitnega delovanja celičnih tumor-zavirajočih beljakovin, ki nastane kot posledica nenadzorovanega izražanja (delovanja) virusnih beljakovin E6 in E7, vodi do

Na dan žena, 8. 3. 2021, je SVZN Laura Krajnc Lorenčič, DMS, cepila prvo žensko na Kliniki za ginekologijo in perinatologijo z 9-valentnim cepivom proti virusom HPV.

kopičenja različnih sekundarnih mutacij, ki lahko čez leta privedejo do nastanka raka. V Sloveniji za rakom maternič-nega vratu na leto zboli približno 120 žensk, 40 do 50 leto pa jih zaradi te bolezni umre. Okužba s HPV pri ženskah povzroči tudi rak zunanjega spolovila, nožnice in zadnjika. Cepivo proti okužbi s HPV predstavlja pomemben napredek na področju preventive bolezni, povzročenih s HPV. Na trgu so na voljo tri cepiva: dvovalentno cepivo (CervarixTM, GlaxoSmithKline), ki deluje proti HPV-16 in HPV-18, štirivalentno cepivo proti HPV-6, HPV-11, HPV-16 in HPV-18 (GardasilTM, Merck&Co) in devetvalentno cepivo (Gardasil-9TM, Merck&Co) proti HPV-6, HPV-11, HPV-16, HPV-18, HPV-31, HPV-33, HPV-45, HPV-52 in HPV-58. Cepljenje deklic proti HPV je bilo kot priporočeno (neobvezno) cepljenje uvedeno v program cepljenja v šolskem letu 2009/2010. S šolskim letom 2016/2017 se je za cepljenje deklic proti HPV v 6. razredu osnovne šole začelo uporabljati 9-valentno cepivo. Cepljenje v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja pripada dekletom, ki še niso bila cepljena proti HPV in so obiskovala 6. razred OŠ v šolskem letu 2009/2010 ali kasneje in so mlajša od 26. let. Za žene in dekleta, ki so obiskovale 6. razred OŠ pred šolskim letom 2009/2010, je cepljenje samoplačniško. Dekleta, starejša od 15 let, se cepijo po shemi 0,2,6 mesecev (do starosti 15 let pa z dvema odmerkoma cepiva po shemi 0,6 mesecev). Po 16. letu starosti privolitev staršev za cepljenje ni potrebna. Želeli bi si večjo precepljenost deklet, saj je cepljenih le 50 % šestošolk. Cepivo je učinkovito tudi pri ženskah in moških, ki so že imeli HPV okužbo. Priporoča se ženskam, ki so že bile zdravljene zaradi visokorizičnih displazij materničnega vratu (npr. po konizaciji). Raziskave so pokazale, da cepljenje proti HPV tudi pri teh bolnicah pomembno zmanjša nastanek s HPV povezanih bolezni na materničnem vratu in drugod. V Sloveniji si prizadevamo za cepljenje dečkov, toda za zdaj ostaja cepljenje za dečke od 9. leta starosti in za moške samoplačniško. Okužba s HPV lahko pri moških povzroči rak anusa, penisa, orofarinksa in genitalne bradavice. Nosečnic ne cepimo proti HPV. Cepiva proti HPV so varna, kar dokazujejo rezultati številnih raziskav ter podatki iz programov, ki potekajo v številnih državah po svetu.

Na naši kliniki se lahko odslej cepijo ženske »zamudnice«, ki še niso bile cepljenje v sklopu programa, in vse ženske, ki bi se želele cepiti samoplačniško. Cena enega odmerka znaša 69,00 EUR, potrebni so trije odmerki, zato skupna cena znaša 207,00 EUR. Cepljenje izvajamo za ženske, ki imajo izbranega ginekologa na naši kliniki. Naročijo se lahko v Centru za naročanje Klinike za ginekologijo in perinatologijo na telefonsko številko 02 321 2129 ali na e-naslov: narocanje.kgp@ukc-mb.si.

Klinični oddelek za abdominalno in splošno kirurgijo UKC Maribor

Oddelek za abdominalno in splošno kirurgijo je na Komisijo za napredovanje pri Ministrstvu za zdravje RS v decembru 2020 naslovil vlogo za pridobitev naziva klinični oddelek.

Februarja 2021 so prejeli odgovor na podano vlogo. Vloga je prejela pozitivno oceno komisije in pozitiven predlog za podelitev naziva klinični oddelek. Vlagatelj izpolnjuje zahtevane kriterije, kot jih določa Pravilnik o pogojih in postopkih za pridobitev naziva klinični oddelek.

Iskreno čestitam predstojniku in vsem, ki ste prispevali k temu dosežku. Ocenjujem, da gre za izredni uspeh oddelka in UKC Maribor kot celote. Oddelek za abdominalno in splošno kirurgijo je prvi oddelek v UKC Maribor, ki je prejel naziv klinični oddelek znotraj klinike. Hvala sedanjemu vodstvu oddelka in vsem zaposlenim, kot tudi njihovim predhodnikom.

Želimo vam nadaljnje uspešno delo.

Strokovni direktor
Izr. prof. dr. Matjaž Vogrin, dr. med.

Ortopedija v času pandemije covida-19 XVI. Ortopedsko srečanje

Avtor: dr. Zmago Krajnc, dr. med.
Foto: arhiv UKC Maribor

Mariborski ortopedi smo tudi v letu 2020 pripravili tradicionalno, tokrat že 16. Ortopedsko srečanje (če ga letos sploh lahko tako imenujemo; primernejši izraz za ta dogodek bi bil namreč spletna konferenca) z namenom izboljšanja obravnave ortopedskega bolnika, izmenjave znanj, mnenj in izkušenj z zdravstvenimi sodelavci drugih medicinskih strok, ki se pri svojem delu srečujemo z ortopedskimi bolniki.

Tema tokratnega srečanja ni bila izbrana naključno, temveč je aktualna in sovpada s problemom oziroma boleznijo, s katero se človeštvo sooča od pomladi 2020. Nova bolezen, ki je nismo pričakovali, nismo znali napovedati, o kateri se še vedno učimo, in ki je s svojim širjenjem znatno prizadela človekov vsakdan – tudi dostopnost zdravstvene oskrbe – je pomembno vplivala in še vedno vpliva na obravnavo ortopedskega bolnika. Za razliko od večine stvari v življenju posameznika in človeške družbe, ki jih je mogoče vsaj za prehodno obdobje omejiti ali se jim odpovedati, kot je na primer opravljanje pridobitne dejavnosti, druženje in zabava, dopustovanje, pa je zdravstveno stanje ljudi tisto, ki ga ne moremo pustiti čakati, saj mnoga obolenja, če niso spoznana, zdravljena in pravilno spremljana, vodijo v trajne nepopravljive posledice in doživljenjsko invalidnost ali celo smrt.

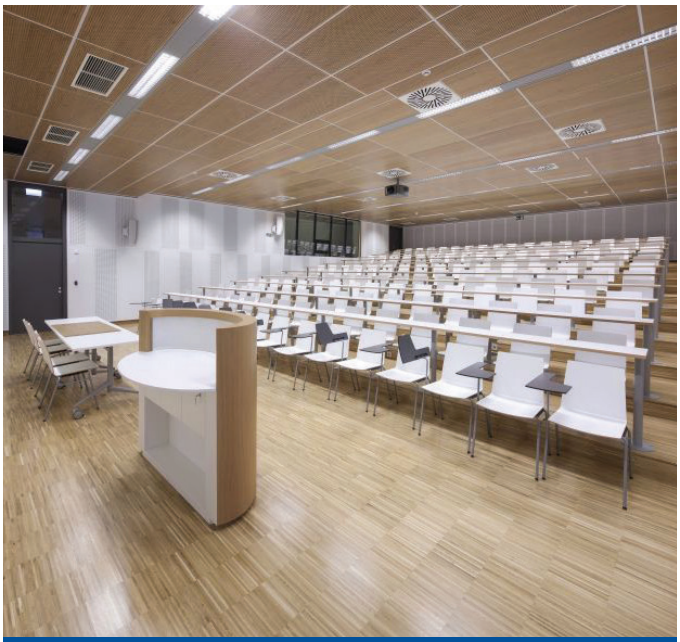

Predavalnica brez udeležencev.

Te bolezni, ki se ne ozirajo na pandemijo, so prav tako pomembne za zdravje posameznika, kakovost njegovega življenja in prihodnost obolelega, zato jim je treba nuditi vso diagnostiko in zdravljenje kot v času pred pandemijo. Omejena zmogljivost našega zdravstvenega sistema (ob želji pomagati čim večjemu številu bolnikov) predstavlja izziv za vse delavce v zdravstvu in od nas zahteva predvsem veliko prilagajanja in iznajdljivosti na vsakodnevni ravni.

Ker je ortopedija predvsem elektivna veja medicine in ortopedska obolenja pri večini ne ogrožajo bolnikovih življenj, je bolnišnično zdravljenje naših bolnikov znatno omejeno in zmanjšano, nekako potisnjeno na stranski tir. Ortopedski bolniki, ki čakajo na operativne posege (čakalna doba na operacije se je v lanskem letu skoraj podvojila), vztrajno povečujejo skupno število ljudi na bolniškem staležu, ljudi, ki vsakodnevno posegajo po analgetični terapiji, ljudi, ki izgubljajo upanje, in bolnike, ki imajo zaradi predolgega čakanja na operativni poseg večje tveganje perioperativnih zapletov in posledično slabšo možnost dobre rehabilitacije. Ortopedi smo bili med prvimi v naši ustanovi, ki smo pričeli z izvajanjem tako imenovanih telefonskih konzultacij in ostali v stiku z našimi bolniki. Pri večini bolnikov smo naleteli na odobravanje takšne pomoči v kriznih časih, spoznali pa smo številne ovire in pasti, ki se pojavljajo med telefonskim pogovorom z bolniki.

Tokrat se nismo srečali v največji predavalnici Medicinske fakultete, kakor je bila v zadnjih letih navada, ampak preko spletne konference. Predstavljena ni bila izbrana ortopedska patologija, temveč je bila smiselno predstavljena obravnava ortopedskega bolnika v času pandemije. Predstavili smo lastne izkušnje iz prvih mesecev epidemije: kaj smo se v tem času naučili (delo na daljavo, pasti in prednosti), na kaj moramo biti pozorni ob t. i. delu na daljavo – telefonskih konzultacijah, katera so obolenja, ki jih kljub pandemiji moramo prepoznati in zdraviti, saj lahko v nasprotnem primeru pri bolnikih vodijo v kronično, doživljenjsko bolečino, invalidnost ali celo smrt.

Na spletni konferenci je sodelovalo oz. je bilo prijavljenih več kot 170 udeležencev, ki so s svojimi vprašanji in predlogi (nekaj so nam jih poslali že pred samim srečanjem) pomagali pri oblikovanju srečanja in skupnem iskanju rešitev za težave ortopedskih bolnikov v času pandemije.

Na uvodnem predavanju je bil predstavljen vpliv pandemije in omejene zdravstvene oskrbe ortopedskih bolnikov,

poudarjena je bila ortopedska patologija, ki naj bi bila in mora biti obravnavana, bolniki pa zdravljeni kljub pandemiji, saj v nasprotnem primeru nezdravljenje bolnikov, ki potrebujejo nujno ali zelo hitro obravnavo, lahko privede do resnih trajnih posledic, invalidnosti ali celo smrti kot neposredne ali posredne posledice ortopedskega obolenja. Predstavljena je bila spremenjena organizacija dela na Oddelku za ortopedijo UKC Maribor zaradi pandemije, in sicer katere bolnike je treba obravnavati kljub pandemiji in pri katerih lahko opravimo telefonsko konzultacijo.

V predavanjih so bile nazorno predstavljene pasti in prednosti dela na daljavo, telefonske konzultacije z bolniki, ki jih ortopedi opravljamo s sicer naročenimi bolniki na preglede v ortopedske ambulante, in kaj smo se ob tem naučili. Posebej je bil poudarjen pomen natančne anamneze, ki velikokrat olajša obravnavo bolnika tudi v nepandemičnih časih, omenjena je bila možnost videokonzultacij, ki bi verjetno olajšala telekonzultacije, vendar je v našem prostoru, sploh glede na starejšo populacijo ortopedskih bolnikov, težje izvedljiva. Omenili smo še možnost samopregleda bolnika kot pomoč pri obravnavi najpogostejših ortopedskih obolenj. Posebej je bilo poudarjeno, da moramo pri telefonski obravnavi bolnikov ostati previdni ter se zavedati, da bolniki vedno ne znajo in ne zmorejo opisati resnosti svojih težav, zato je treba take bolnike prepoznati in jih povabiti na pregled v najbližjo ambulanto.

Sledil je kirurgom zanimiv prispevek o tem, kako se spopadati z dolgimi obdobji odsotnosti operacij, ki so posledica neizvajanja elektivnih kirurških posegov, čemur lahko sledi upadanje kirurških veščin in spretnosti, ki so sicer potrebne pri vsakodnevnem delu kirurga. Slišali smo prispevek o možnostih za ohranjanje kirurških spretnosti s kognitivnim treningom, ki naj bi pripomogel k ohranjanju kirurških veščin in preprečevanju anksioznosti ob vrnitvi v operacijsko dvorano.

Ob koncu srečanja smo ponovno opozorili in poudarili težavo vpliva pandemije in odpadanja elektivnih ortopedskih operacij ob sicer že dolgih čakalnih vrstah na operativne posege, ki se bodo znatno podaljšale ne le zaradi nekaj mesecev trajajoče pandemije, temveč tudi zaradi predvidenega poslabšanja zdravstvenega stanja bolnikov, ki bo pri marsikaterem pacientu zahtevala večje, dolgotrajnejše posege in upočasnjeno rehabilitacijo.

Z željo po umiritvi pandemije in postopni vrnitvi k vsakdanu, ki smo ga bili navajeni, upam, da se jeseni ponovno srečamo na znani lokaciji na XVII. Ortopedskem srečanju.

Se vidimo!

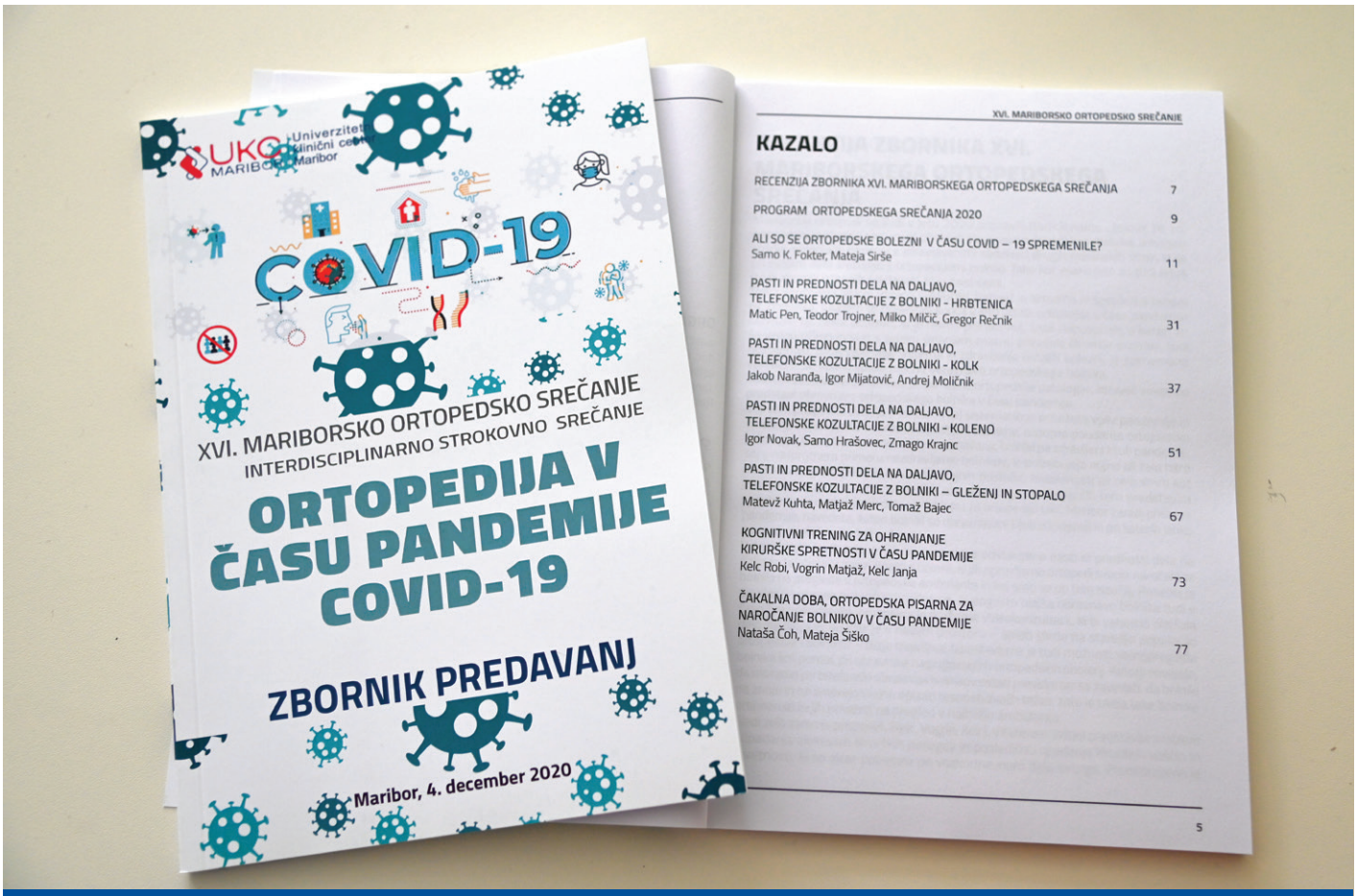

Zbornik predavanj.

Delo radiološkega inženirja v času epidemije covida-19

Avtor: Aljaž Kamplet, dipl. inž. radiol. teh., Veronika Magerl, dipl. inž. radiol. teh.
Foto: arhiv Radiološkega oddelka

Povzročitelj nove koronavirusne bolezni, ki se je pojavila leta 2019, je novi koronavirus SARS-CoV-2. Bolezen je povzročila globalne javnozdravstvene izredne razmere zaradi neprekuženosti ljudi in hitrega prenosa virusa. Simptomi okužbe z virusom SARS-CoV-2 so vročina, kašelj, slabo počutje s hudo splošno oslabelostjo, izguba vonja in okusa ter glavobol.

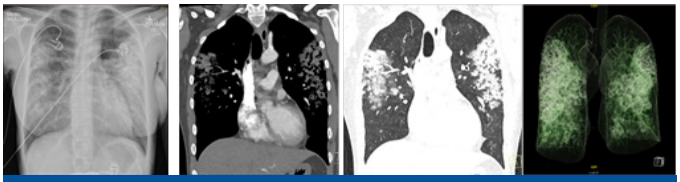

RTG in CT diagnostika pljuč pri isti pacientki s covidom-19.

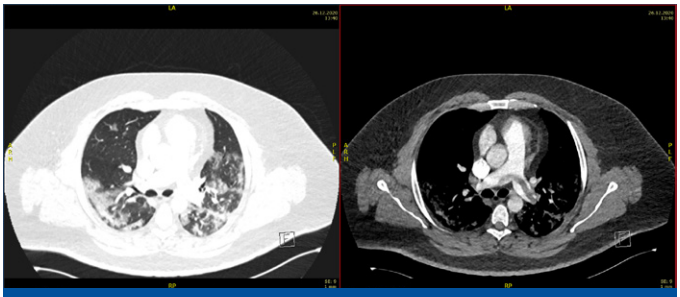

Pljučna embolija ob covidni pljučnici.

Bolezen najpogosteje prizadene pljuča, zato je primarna diagnostična preiskava rentgenogram pljuč in dodatno še računalniška tomografija (CT) prsnega koša.

V času pandemije covida-19 ima rentgensko slikanje pljuč pomembno vlogo pri zgodnji diagnozi in načrtovanju zdravljenja bolnikov s sumom ali potrjeno okužbo s covidom-19 in pri sledenju okrevanja v post-covidnem obdobju.

Zaradi povečanega obsega dela in drugačnih okoliščin je bilo nujno potrebno reorganizirati potek dela na Radiološkem oddelku. V skladu z navodili glede preprečevanja širjenja okužbe je bila ustanovljena covid ekipa za slikanje pljuč po vseh covid oddelkih ter sivih in rdečih conah, ki jo sestavlja 10 radioloških inženirjev (DRI). Paciente slikamo v bolniških sobah, v posteljah ter se tako izognemo transportu pacientov na Radiološki oddelek in možnosti širjenja okužbe. Pokrivali smo tudi Oddelek za pljučne bolezni na Pohorju, ki je postal covid oddelek (od 4. 11. 2020 do 20. 2. 2021).

Ekipa ima na voljo štiri mobilne aparate, namenjene za paciente, ki so locirani v ginekološki in infekcijski stavbi ter kirurški stolpnici.

Prilagodil se je tudi potek slikanja pacientov s covidom-19; DRI mora za vsakega pacienta obleči obvezno varovalno opremo (OVO). Pacientu pod hrbet namesti detektor (sprejemnik rentgenskih žarkov), ki je zaščiten s folijo oz. vrečo

Mobilni rentgenski aparat.

DRI v OVO – siva cona.

Priprava CT-diagnostike.

Premeščanje pacienta s covidom-19 na CT-diagnostiki.

iz PVC-ja. Mobilni rentgenski aparat se postavi zraven postelje, nad pacienta pa se dvigne teleskopska roka aparata, v kateri je nameščena rentgenska cev, ki ob proženju ekspozicije odda rentgenske žarke. Rentgenska slika se nam prikaže na ekranu aparata, kjer jo DRI ustrezno uredi (popravi kontrast in zrnatost) ter opremi (oznaka strani pacienta, položaj slikanja pljuč, npr. polsede, oddelek in vpis podatkov DRI, ki je slikanje opravil). Po opravljenem slikanju mora DRI obvezno razkužiti aparat in detektor ter odstraniti OVO. Vse rentgenograme prsnih organov odčita radiolog.

Na Radiološkem oddelku smo paciente s covidom-19 obravnavali tudi s pomočjo drugih diagnostičnih metod, kot so magnetna resonanca (MR), CT, interventna radiologija …

Za vse metode smo pripravili protokole obravnave pacientov s covidom-19, ki so upoštevali vse potrebne varovalne ukrepe. Okrepili smo inženirske ekipe, saj sta pri diagnostičnih obravnavah in posegih na omenjenih modalitetah potrebna 2 DRI; oba pripravita diagnostiko pred prihodom pacienta (zaščita površin z zaščitno folijo, priprava avtomatskega injektorja kontrastnega sredstva (KS), priprava EKG …); eden je nečist in opravlja delo v diagnostiki (pojasnitev preiskave pacientu, namestitev pacienta na preiskovalno mizo, po potrebi fiksacija pacienta, preverjanje prehodnosti i.v. kanile in po potrebi vstavitev nove, priklop avtomatskega injektorja, priklop elektrod za EKG …); med preiskavo celotna nečista ekipa (predvsem na CT) počaka

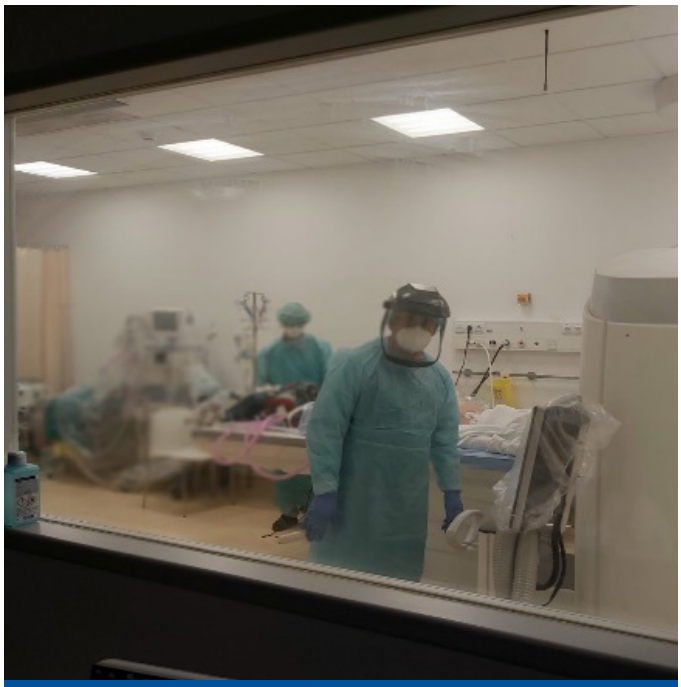

Preiskava pacienta s covidom-19.

CT-vodena punkcija pri pacientu s covidom-19.

na hodniku pred diagnostiko; čisti DRI pa opravi preiskavo, upravljavski prostor namreč ostaja čist.
Po končani preiskavi nečisti inženir pospravi zaščitne folije, očisti in razkuži aparat, preiskovalno mizo ter vse pripomočke, ki so bili med preiskavo oz. posegom v uporabi in prezrači diagnostiko. Potem ko čistilni servis očisti prostor, ga zameglimo z elektrooksigenirano vodo Steriplant N.
Od pojava covidnih obolenj pri nas se je število določenih radioloških obravnav podvojilo.
Glede na opravljene preiskave in preobremenitev zdravstvenega osebja v preteklem letu smo dokazali, da bomo tudi v prihodnje vsemu kos.

Interventni poseg pri pacientu s covidom-19.

	2019	2020 - leto COVIDA-19	2021 – do 1. 3. 2021
RTG P/C MOBIL	8423	15.352	4833
Oddelek za pljučne bolezni - covid	/	1123 (od 4. 11. 2020–31. 12. 2020)	187 (od 1. 1. 2021–20. 2. 2021)
CT-covid	/	654 (od 1. 9. 2020–31. 12. 2020)	437

Primerjava opravljenih preiskav.

Vse o darovanju po korakih

Avtor: T. Š. M.
Foto: Janez Lencl

Projekt Epruvetka je neprofiten in prostovoljen projekt, ki deluje pod okriljem Društva študentov medicine Maribor.
Ustanovljen je bil leta 2010 z namenom ozaveščanja ljudi o pomenu samega darovanja. Sprva je bil projekt namenjen ozaveščanju javnosti o pomenu darovanja krvotvornih matičnih celic, kmalu pa so v sodelovanju s Centrom za transfuzijsko medicino UKC Maribor in mentorico Eriko Kavaš, dr. med., spec. transf. med., svoje področje razširili še na krvodajalstvo. Ob tem so začeli sodelovati z Območnim združenjem Rdečega križa Maribor in drugimi združenji Rdečega križa. Kasneje pa so začeli sodelovati še z registrom nesorodnih darovalcev krvotvornih matičnih celic Slovenija Donor in Zavodom Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija Transplant. V Sloveniji trenutno kri daruje zadostno število ljudi. Težava pa je, da se populacija krvodajalcev stara in se vse bolj približuje zgornji starostni meji darovanja, kar je 65 let. Zato je za prihodnost krvodajalstva pomembno to, da se ozaveščajo mladi.
Ekipa Epruvetke je v okviru obeleževanja 10-letnice njihovega projekta izdala kompendij z naslovom Vse o darovanju po korakih, kjer so zbrane informacije o darovanju krvi, krvotvornih matičnih celic in organov. Avtorji so: Urša Vodopivec (vodja projekta Epruvetka), Luka Oblak, Jana Žnidarič, Janina Ulbl, Klemen Lah in Iva Jajčevič (urednica kompendija in vodja projekta Epruvetka). Njihova mentorica je Erika Kavaš, dr. med. Kompendij je namenjen širši javnosti, njihova želja pa je, da bi vsaka srednja šola v Sloveniji imela vsaj en izvod le-tega. Kompendij objavljen na spletni strani UKC Maribor: www.ukc-mb.si.

Naš primarij Miro Čokolič je presedlal med upokojence

Avtor: dr. Mitja Krajnc, dr. med.
Foto: arhiv Oddelka za endokrinologijo in diabetologijo

Ars longa, vita brevis, occasio praeceps, experimentum periculosum, iudicium difficile
Umetnost je dolga, življenje kratko, priložnost redka, izkušnja varljiva, odločitev pa težka. (Hipokrat)

To starodavno modrost očeta medicine rad ponavlja naš primarij Miro Čokolič, dr. med., specialist internist, dolgoletni predstojnik Oddelka za endokrinologijo in diabetologijo UKC Maribor, ki se je na žalost sodelavcev odločil, da z novim letom 2021 presedla med upokojence. Začetne upokojenske načrte mu je žal prekrižala korona, tako da bo križarjenje okoli sveta moralo še počakati. Prepričani smo, da zanj po začetnem zastoju ne bo ovir pri raziskovanju nepremičnih in premičnih lepot.

Primarij Čokolič se je rodil leta 1954 v Mariboru, ki mu je kot zaveden Mariborčan ostal zvest. II. gimnazijo je zaključil leta 1973, legendarni latinski 4. C je dal kar 8 zdravnikov in od tega za čuda samo 2 zdravnici, razred je dal več zdravnikov kot vseh 5 paralelk skupaj in nobenega obramboslovca. Leta 1979 je kot oražnovec diplomiral na Medicinski fakulteti v Ljubljani, v generaciji, ki je dala nekaj prepoznavnih svetovnih in slovenskih zdravnikov. Začetne zdravniške izkušnje je pridobival kot zadnji stažist SB Maribor in nato med služenjem vojaškega roka na VMA/ŠRO v Beogradu, Varaždinu in Našicah ter v splošni praksi v ZD Maribor. Iz tega obdobja se spominja številnih zanimivih in nemalokrat poučnih ter pretresljivih zgodb. Od leta 1984 se je v mariborski bolnišnici kot internist (od leta 1988 specialist) zapisal Oddelku za endokrinologijo in diabetologijo, kjer je delal že njegov oče, prav tako legendarni zdravnik dr. Stipe Čokolič. Primarij med svojo kariero ni pozabljal na strokovno izpopolnjevanje: končal je ugleden podiplomski študij diabetologije v Zagrebu, bil je začetnik merjenj mineralne kostne gostote (QDR/DXA) v Mariboru in diplomant podiplomske šole denzitometrije (ISCD), udeleženec številnih mednarodnih kongresov in šol, med drugim tudi na univerzi Harvard. Bil je med najbolj aktivnimi člani mariborskega zdravniškega društva (zakladnik), član predsedstva Zveze diabetoloških združenj Slovenije, 8 let poslanec ZZS, podpredsednik Združenja endokrinologov Slovenije, član kolegija Diabetološkega združenja, dolgoletni član Koordinativne skupine Nacionalnega

I. Osteološki dnevi 2007, z leve proti desni Miro Čokolič, Ivan Krajnc, Dean Ravnik.

programa za obvladovanje sladkorne bolezni pri Ministrstvu za zdravje RS ter predavatelj na strokovnih in laičnih srečanjih s področja diabetesa in endokrinologije. Je ustanovitelj vodilnega slovenskega strokovnega srečanja o boleznih kosti Osteoloških dnevov in srečanja Aktualnosti pri zdravljenju sladkorne bolezni, ki potekata izmenično vsaki dve leti v UKC Maribor. Pohvali se lahko z obsežno bibliografijo s skoraj 730 vnosi. Minister za zdravje RS mu je za strokovne in organizacijske zasluge leta 2000 podelil naziv primarij. K strokovnemu in znanstvenemu izpopolnjevanju in delu ter človeškemu razvoju je ves čas spodbujal tudi sodelavce in jim pri tem glede na možnosti dejavno pomagal.

Ker so bili časi brez mobitelov in tablic, je bil aktiven tudi v športu, manj kot tekmovalec, bil pa je košarkarski sodnik, ki mu je napredovanje v višje range preprečilo služenje vojaškega roka, saj so mu manjkale odsojene tekme. V zlatih časih TIME je bil klubski zdravnik, kjer so takrat uspešno nastopali Peter Vilfan, Boris Dobrin, Drago Vezjak, brata Lovše in še drugi domačini. 1982 je v Dobrni opravil vsejugoslovansko zelo cenjeni napredni tečaj športne medicine in bil 897. športni zdravnik v takratni domovini. Kasneje je z atletsko zvezo Slovenije sodeloval na mnogih pripravah in bil reprezentančni zdravnik na olimpijadi mladih na Nizozemskem in mladinskega evropskega atletskega prvenstva na Madžarskem. Maribor je gostil pokal Borotra v tenisu s tedanjimi upi, ki so nekateri dosegli svetovni nivo (Goran Ivanišević), nekateri pa bolj lokalnega (Božič, Trupej). Zelo odmevna je bila tudi otvoritev športne dvorane Tabor 4. julija 1984 s tremi zlomljenimi tablami: naši so igrali z moštvom iz ZDA, kjer so veljala drugačna pravila, in so se obešali na obroč, kar konstrukcijska napaka ni dovoljevala. Bil je zdravnik Vlaka bratstva in enotnosti leta 1985 v času vzpona nacionalizmov Slobodana Miloševića in leta 1988 sodeloval na kongresu Zveze diabetoloških društev Jugoslavije med jogurt revolucijo v Novem Sadu. Redno je sodeloval tudi na številnih lokalnih prireditvah od nogometa do boksa. Z veseljem in mnogimi anekdotami se spominja tudi prelepega Večerovega izleta v Južno Afriko 2001, ko je kot zdravnik odprave nadomestil ponesrečeno kolegico. V Mariboru je bilo leta 2002 evropsko prvenstvo v judu, kjer so mu pomagale mlade stažistke, med njimi tudi sedanja predstojnica oddelka. Kot redni udeleženec medicinskih plesov se je trudil ohraniti tradicijo, vendar med mlajšimi ni bilo zanimanja. Že v prejšnjem tisočletju je vzljubil jadranje in križarjenja, kjer je bil večkrat tudi ladijski zdravnik z mnogimi veselimi, a tudi nesrečnimi dogodki. Od leta 1994 je bil tudi stalni sodni izvedenec interne medicine, 40 let delovne dobe je oddelal brez dneva bolniške ob 1186 dežurstvih, kar znese 3,25 leta neprespanih noči in ločenosti od družine ter domače postelje.

Delo in življenje na oddelku sta pod vodstvom prim. Čokoliča potekala složno in v prijetnem vzdušju. Z veseljem se bomo spominjali strokovnih razprav in vsakodnevnih pogovorov o najrazličnejših temah od političnih in športnih dogajanj do filozofskih refleksij o življenju ter medicini. Naš oddelek po primarijevi zaslugi slovi po zvestobi do dobre hrane in kapljice, ki so spremljale marsikateri večer na strokovnih srečanjih, ko smo se dodatno gastronomsko in enološko izpopolnjevali. Nikoli ne bomo pozabili izjemnih in redko videnih človeške širine, naklonjenosti in inteligence, ki jih primarij seva v svojo okolico. Ne bomo pozabili zavzetosti in doslednosti, s katerima se je loteval strokovnih, organizacijskih in človeških težav, ki mu jih je posledično mnogokrat uspelo rešiti ali vsaj omiliti, ter modrosti, s katero je znal sprejeti tudi poraz in razočaranje, kadar mu kdaj ni uspelo. Nasmejali se bomo ob spominu na občasno hudomušnost in nagajivost, ki pritiče njim, ki jim nič človeškega ni tuje. Zanj je bila medicina umetnost in znanost, čeprav sedanji časi in nove tehnologije omogočajo manj prvega in več drugega. Za konec leta 2020 si je izposodil aforizem B. Brechta: Ker so stvari takšne, kot so, stvari ne bodo ostale takšne, kot so.

Iskrena hvala Vam za vse to, dragi primarij, dober človek in dober zdravnik, mentor, predstojnik, sodelavec! Upamo in računamo, da se bomo tudi v prihodnje čim večkrat srečevali znotraj in zunaj naše bolnišnice. Odslej pa svobodno uživajte v okusih, zvokih in vonjih tega stalno vrtečega in spreminjajočega se sveta. V njem ne pozabite na sidri našega prijateljstva in plemenite ars, ki ste ji v veliki meri posvetili svoje bogato življenje.

Amicitiae nostrae memoriam spero sempiternam fore (Cicero).

Upam, da bo naše prijateljstvo večno.

VII. Osteološki dnevi 2019, z leve proti desni Radko Komadina, Gerold Holzer, Miro Čokolič.

Zahvala ob koncu leta 2020 – v znamenju covida-19

Avtor: Andreja Ocepek, dr. med.
Foto: arhiv Oddelka za gastroenterologijo

Leto 2020 je bilo zaradi pandemije za vse ljudi polno izzivov, strahu, negotovosti. Postavilo je ogledalo vsem nam, naši družbi in državi, našim politikom in celotnemu zdravstvenemu sistemu ter vsakemu od nas kot posamezniku. Na izpitu smo bili in smo še, ki testira našo družbeno odgovornost, potrpežljivost in vztrajnost, predvsem pa solidarnost in skrb za sočloveka. Zdravstveni delavci smo v tej epidemiji »na udaru« in obremenjeni ne le kot zdravniki, medicinske sestre, farmacevti, fizioterapevti, socialni delavci, temveč tudi kot ljudje, sorodniki, bolniki, saj smo v prvih bojnih vrstah vsakodnevno izpostavljeni možnosti okužbe.

ga. Milena Gavrič, upokojena sms.

Prostovoljka ga. Suzana Bogme.

Konec leta 2020 smo na Oddelku za gastroenterologijo doživeli drugi val okužb med osebjem. Posledično je bilo v kratkem času veliko zaposlenih, tako med zdravniki kot med negovalnim osebjem, dodatno odsotnih zaradi bolniškega staleža ali karantene. Ker so bile naše vrste zdesetkane, smo za pomoč prosili znotraj ustanove in izven njenih zidov. Na pomoč so nam prišli dr. Meta Penko, dr. med., spec. internistka z Oddelka za kardiologijo, kolega gastroenterolog Matej Vrbnjak, dr. med., iz SB Ptuj, srednja medicinska sestra Valerija Klajderič z Oddelka za revmatologijo, študenti zdra-

vstvene nege, naša upokojena srednja medicinska sestra Milena Gavrič in trije prostovoljci Suzana Bogme, Mihaela Krsnik Kopše in Klemen Klinc, ki so se odzvali na naš apel preko spletne strani brezplačnika Zdrave novice. Brez njihove pomoči ne bi mogli ustrezno oskrbeti bolnikov, ki so se takrat zdravili na našem oddelku. Vsem se v imenu zaposlenih na Oddelku za gastroenterologijo na tem mestu ponovno iskreno zahvaljujem. Prav tako se zahvaljujem Andreji Iljaš, lastnici podjetja Hiša idej, ki je naš apel takoj objavila na spletni strani ter omogočila, da smo dosegli večje število ljudi. Ob koncu leta smo se prostovoljcem in naši upokojeni medicinski sestri Mileni zahvalili z majhno pozornostjo in spominom na delo med nami na Oddelku za gastroenterologijo.

Prostovoljka ga. Mihaela Krsnik Kopše.

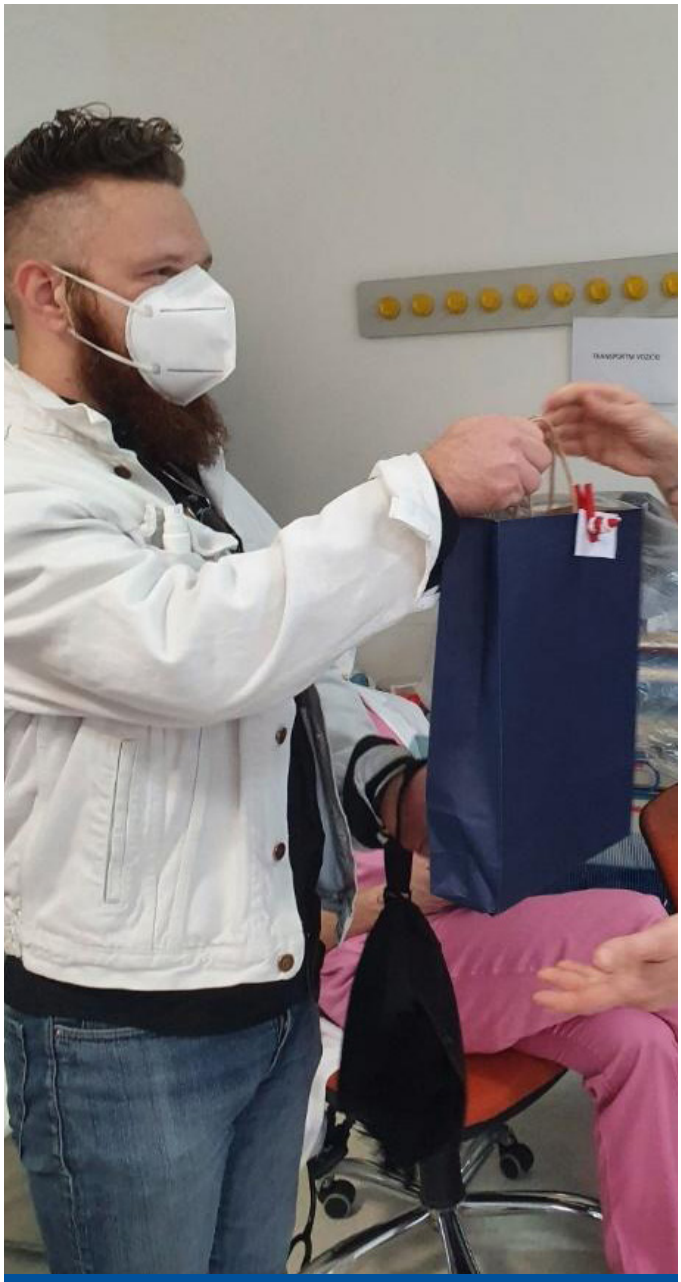

Prostovoljec g. Klemen Klinc.

Zahvaljujem se vsem zaposlenim zdravnikom, medicinskim sestram, administratorkam, pomožnemu osebju na Oddelku za gastroenterologijo, ki ste požrtvovalno in kljub strahu za lastno zdravje ter zdravje svojih bližnjih skrbeli za bolnike in po najboljših močeh izvajali zadane naloge. Zahvaljujem se vsem zdravstvenim delavcem našega oddelka, ki ste zaradi epidemije več mesecev delali na drugih deloviščih, v intenzivnih enotah, na covid oddelkih. Še vedno ste naši sodelavci in veselimo se vaše vrnitve. Zahvaljujem se tudi vsem mladim kolegom, specializantom gastroenterologije, ki ste zaradi večjih obremenitev na deloviščih v Urgentnem centru še naprej željno pridobivali znanje in veščine s področja gastroenterologije, da bi se nam lahko v doglednem času trajno pridružili na oddelku.

ZAHVALA ZA DONACIJO

Pozdravljamo humano gesto študentov Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru, s katero so pokazali, da se zavzemajo za dobro tistih, ki so v današnjih težkih razmerah v stiski. Iskreno se zahvaljujemo za donacijo športnih rekvizitov, ki so jih podarili v uporabo našim bolnikom v programih delovne terapije in jim s tem omogočili znosnejše začasno bivanje v bolnišnici.

Leonida Krajnc
Dipl. delovna terapevtka, svetovalka

Jure Koprivšek, dr. med., spec. psih.
Predstojnik Oddelka za psihiatrijo

Zaposlenim na Oddelku za psihiatrijo donacijo izroča Jure Deželak, prodekan za študentska vprašanja Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru.

Tisti, ki prinašajo sonce v življenja drugih, ga ne morejo zadrževati stran od sebe.
(James. M. Barrie)

Razmišljanje o knjigi Sveta noč, zgaran na moč

Avtor: prof. dr. Pavel Skok, dr. med.
Foto: prof. dr. Pavel Skok, dr. med.

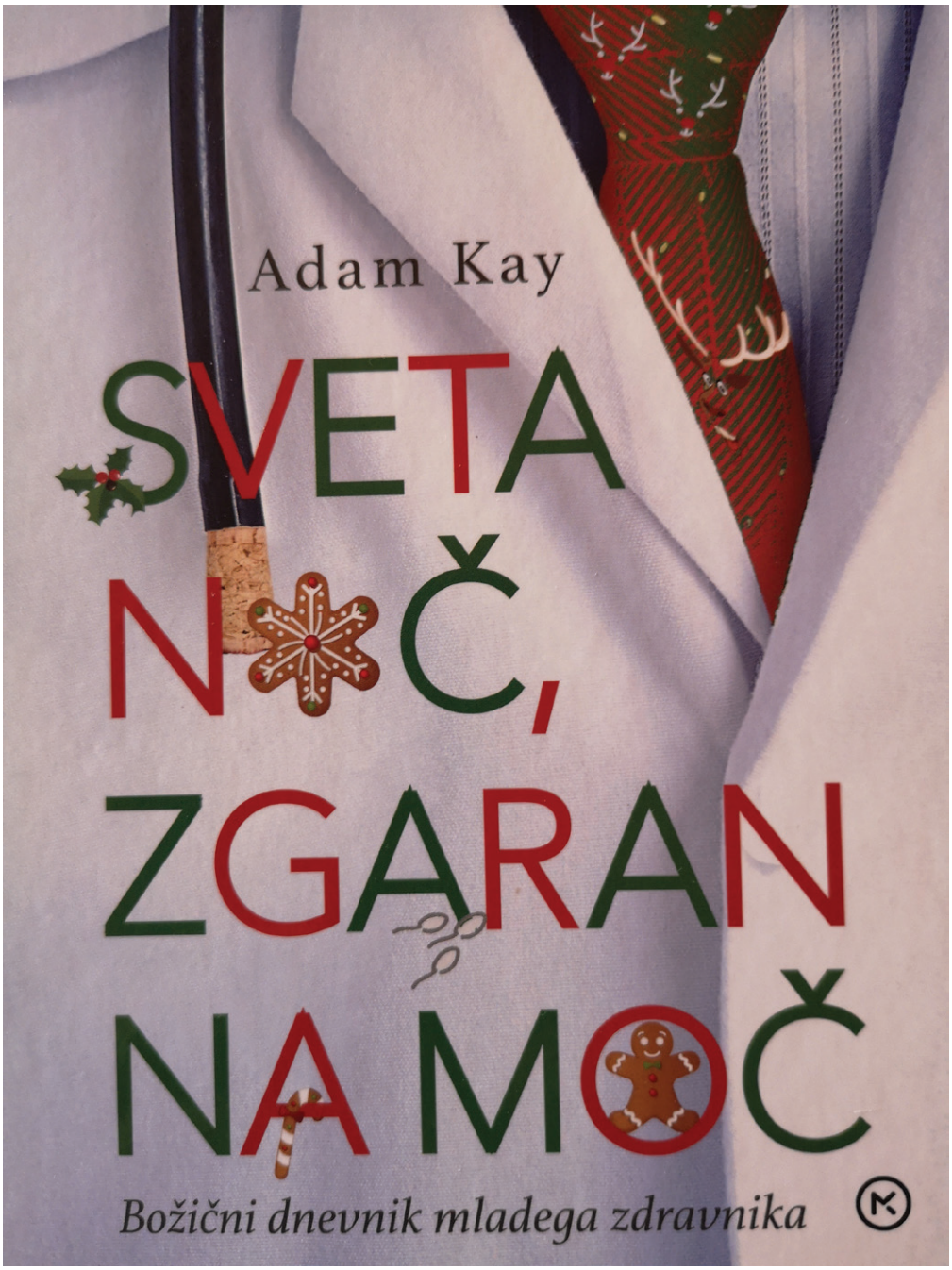

Knjiga z naslovom v izvirniku »Twas The Nightshift Before Christmas«, ki jo je spisal Adam Kay, založila pa založba Picador leta 2019, predstavlja »Božični dnevnik mladega zdravnika«, sicer britanskega pisatelja, komika in scenarista, v preteklosti pa tudi nekdanjega zdravnika ginekologa-porodničarja (slika 1). Založbi Mladinska knjiga je že v letu 2020 kljub številnim težavam, ki tarejo založniške hiše in knjigotržce v teh časih, uspelo izdati prevod knjige z naslovom »Sveta noč, zgaran na moč« s podnaslovom »Božični dnevnik mladega zdravnika«. Za nevednega bralca je potrebno kratko pojasnilo. Avtor je pred štirimi leti najprej izdal knjigo z naslovom »Tole bo bolelo« s podnaslovom »Skrivni dnevnik mladega zdravnika«, v katerem je pojasnil, kako je po šestih letih študija medicine in kasnejši specializaciji kot zdravnik specialist ginekolog-porodničar v javnem nacionalnem zdravstvenem sistemu v Združenem kraljestvu leta 2010 dal odpoved, saj so mu poklic in dogodki v njem predstavljali preveliko breme. Zaključil je poglavje svoje v otroštvu začrtane poti, saj sta bila zdravnika tudi oče in brat, in se podal na novo življenjsko ter poklicno pot. Veseli me, da je pisec našel vsebino, ki ga veseli, in poklic, v katerem je zelo uspešen (vsekakor bolj kot v zdravniškem), a hkrati s svojim trenutnim delom še vedno opozarja na problem zdravništva in velike pomanjkljivosti javnega zdravstvenega sistema v svoji domovini.

V božičnem dnevniku opiše božično-novoletne praznike, ki jih je preživel na svojem delovnem mestu v obdobju 2004–2010; od sedmih božičev med svojo zdravniško kariero jih je šest kot krožeči specializant preživel v različnih (!) bolnišnicah. Pri tem zapiše tudi takšno pikro misel: »Predstavljam vam dnevniške zapise o božičih, ki sem jih prebil na bolniških oddelkih ter iz različnih odprtin vlekel zataknjene otročičke in božične okraske. Tako sem imel vsaj izgovor, da sem

se izognil družinskim srečanjem«. Pozorni bralec dnevnika seveda ne prezre, da je knjiga duhovita, tankočutna in srčna zahvala vsem, ki so v javni zdravstveni službi vse dni v letu, da življenje teče nemoteno naprej. Pisec pri tem ne pozabi večkrat omeniti svojega partnerja H-ja, ki je zaradi narave njegovega dela pogosto ob praznikih »izvisel« ali pa je sam med obiskom kulturne predstave z njim zaspal. Knjiga je razdeljena v poglavja, uvodu sledi opis posameznih božičev, ki jih je preživel v službi, zaključi pa se z »malce drugačno božično poslanico«. V uvodu opiše božične praznike, ki jih doživlja večina kristjanov in ateistov kot družinski praznik upanja, kot protiutež pa opiše vsebino teh dni v zdravstvenih ustanovah, na različnih oddelkih, kjer se pritok bolnikov in dela ne ustavi, predstavi pa tudi vsem nam, ki delujemo v zdravstvu, žalostno usodo starostnikov, ki se jih želijo svojci »odrešiti« med prazniki. Zapis prvega božiča se začne z »Na urologiji pripravnik bedi, kemblje trpeče odrešit hiti«, zadnjega pa »Varnostnik še en špetir pomiri. Vsem lahko noč, mirne praznične dni«. V dnevniku se vrstijo datumi božično-novoletnih praznikov, bolniki in dogodki, svojci s svojimi pričakovanji (tudi takšnimi, kot je » … kaj mislite, ali bi bilo mogoče, da se eden od dvojčkov rodi pred polnočjo na silvestrovo, drugi pa po polnoči, da bi bila razlika med njima eno leto«), ki ga oblikujejo kot osebo in mladega zdravnika. Dogodek, ki pisca pomembno zaznamuje in obremeni dušo (in ga je zavestno v prvem dnevniku izpustil), se zgodi v petek, 29. decembra 2006, ko mu v operacijski dvorani profesor D. velikodušno prepusti kirurško prekinitev nosečnosti v 15. tednu, saj 21-letna bolnica zaradi srčne bolezni in napredovalega popuščanja nosečnosti ne bi mogla zaključiti in je bila prisiljena v bolečo odločitev. Pri tem se sooča s svojimi dvomi in pomisleki, a se hkrati zaveda, kako težavna je bila šele odločitev mladega dekleta. Čeprav skuša odmisliti del travmatskih posledic zanjo in zase, mu dolgoročno to ne uspe. V dnevniških zapisih zelo neposredno opozori na številna dejstva, ki se jih zdravstveni delavci premalokrat zavemo, npr. kako se z bolniki ne pogovarjamo odkritosrčno o smrti, s svojci in sodelavci običajno že, z bolniki pa praviloma ne. Prepogosto tak pogovor odlašamo, dokler nas ne pričaka prazna postelja in smo bremena odrešeni. Ponovno v zapisih ošvrkne tudi ministra za zdravje v Združenem kraljestvu Jeremyja Hunta (2012–2018), ki je po letu 2015 in stavki zdravnikov z odredbo vsilil novo pogodbo in zatrl njihova prizadevanja za boljše delovne pogoje in primernejšo ter varnejšo obravnavo bolnikov. Ne pozabi omeniti uvajanja novega računalniškega programa za vodenje bolniške dokumentacije in sestavljanje epikriz z vsemi zapleti, pa glasovnega upravljanja telefonske centrale, za katero zaključi »… da bi bilo bolje, če bi se z radiologom pogovarjala s pomočjo dveh jogurtovih lončkov, povezanih z nitko«. Zajedljivo zapiše, kako delo v praznicnem času pripomore k občutku sebične vznesenosti, ki ga vsi po malem občutimo, ko naredimo kaj dobrega, a hkrati vodi to razdajanje pogosto v sebičnost na drugih področjih, pa četudi pri tem prizadenemo svoje bližnje, saj jim ne naklonimo svojega časa in bližine. Seveda omeni tudi vlogo hierarhičnosti v njihovem zdravstvu in pomen konzultantov (statusa, h kateremu stremijo vsi specialisti in ki omogoča Aston Martina v garaži), ki jih v porodnišnici vidijo »približno tako pogosto kot Halleyev komet«. V malce drugačni božični poslanici predlaga, da vsak posameznik v Združenem kraljestvu pokaže hvaležnost do 500.000 uslužbencev Nacionalne zdravstvene službe (NHS), ki so (ali bodo) božič ali dneve do novega leta preživeli na delovnih mestih, v prvih bojnih vrstah sistema, ki se nikoli ne ustavi.

Knjigo, ki ima 141 strani, je prav tako kot prvi dnevnik prevedla Barbara Krevel, doktorica medicine in specialistka interne medicine, kardiologije in vaskularne medicine, ki je še vedno zaposlena v slovenskem zdravstvenem sistemu, in sicer na eni od klinik največje slovenske bolnišnice. Prevod je iskriv in duhovit, s posluhom za poklic in stiske, s katerimi se je v preteklosti soočal pisec, sama pa še vedno. Pri tem je treba poudariti, da je prevajalka za prepesnitev »Votle krone« ekraniziranih Shakespearovih kraljevih dram prejela nagrado Društva slovenskih filmskih in televizijskih prevajalcev. Svojo prostočasno dejavnost je povzdignila na zavidljivo raven, zasluži si vse spoštovanje! Zanimive so tudi opombe, ki sproti spremljajo dnevniške zapise – tudi iz teh se je moč marsikaj naučiti ali obogatiti besedni zaklad, npr. kaj je »kešektomija« (zdravstvene storitve zasebnikov) ali diospirobezoar (črevesni zamašek iz neprebavljenega kakija).

Veseli me, da je prevod božičnih dnevnikov tako kmalu dosegel knjižne police v Sloveniji. Verjamem, da bo kmalu med najbolj branimi knjigami v našem okolju, kakor je bil tudi prejšnji dnevnik. Knjigo priporočam za branje prav vsem, ki delujejo v in razmišljajo o domačem zdravstvenem sistemu. Spomnila bo na bridke izkušnje, ki si jih naberemo med opravljanjem poklica in poslanstva, opomnila na vprašanja in dileme, ki obremenjujejo naše delo in za katere žal pogosto nimamo lahkih odgovorov ali rešitev. Vsebina dnevnika bo bralcem vsekakor narisala nasmeh na obraz! Mimogrede, avtor že pripravlja naslednjo knjigo z naslovom »Kayeva anatomija«.

Univerza v Mariboru

Medicinska fakulteta

Odlična priložnost za več znanja in izkušenj

Avtorji: Anja Grubelnik, Žana Jereb in Aja Jeler
Foto: Anja Grubelnik, Nina Jerman, Anej Jesenek, Aja Jeler

Sredi lanskega novembra smo študentje zasledili nujno povabilo za študentsko delo na Kliniki za ginekologijo in perinatologijo. Zbrala se nas je skupinica študentov 2. in 5. letnika Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. Študentom 5. letnika je bilo ponujeno delo odlična priložnost za dodatno poglabljanje znanja za takrat hitro se približujoč izpit iz ginekologije in perinatologije, študente 2. letnika pa je premamila priložnost dobiti klinične izkušnje, ki jih sicer med študijem začnemo pridobivati šele v 3. letniku. Za delo na kliniki smo se prijavili tudi študentje, ki delo opravljamo že na katerem drugem delovišču. Z delom smo zelo zadovoljni, saj si nabiramo nove izkušnje in znanja, urimo se v stikih s pacienti. Klinika nam omogoča študijskim obveznostim zelo prilagojen in nam naklonjen delavnik, za kar smo v teh časih res zelo hvaležni.

Anja Grubelnik med razkuževanjem površin v sprejemni ambulanti

Na Oddelku za perinatologijo smo bili Anja Grubelnik, Hana Hozjan, Nina Jerman, Anej Jesenek in Eva Zadravec pravi Anja Grublenik, ki je zbrala in strnila svoje vtise in vtise kolegic ter kolega. Z delom v porodnišnici smo začeli 30. novembra. Nismo vedeli, kaj nas čaka, vedeli pa smo, da si želimo nabrati čim več praktičnih izkušenj.

Anja Grubelnik, pripravljena za prisotnost ob carskem rezu

Zaradi epidemije klinične vaje potekajo v okrnjenem obsegu in vsi, ki smo se že srečali s kliniko, iščemo vse možne načine za delo s pacienti, saj se tako največ naučimo.

V porodnišnici krožimo po različnih deloviščih, pač glede na potrebe, ki se pojavljajo, in glede na število študentov, ki s(m)o na voljo za delo. Razporedimo se v sprejemno ambulanto, porodne sobe in na oddelek. Na oddelku lahko zgodaj zjutraj pomagamo pri odvzemu krvi za različne preiskave in spremljamo medicinske sestre pri dajanju zdravil. Kasneje pomagamo pri razdelitvi obrokov in postiljanju postelj. Pacientke spremljamo na ultrazvočni pregled in sodelujemo pri delu v ambulanti za tvegano nosečnost - nastavljanje CTG-ja in merjenje krvnega tlaka ter priprava pacientke pred ultrazvočnim pregledom.

Najpogosteje delamo v sprejemni ambulanti, saj imamo občutek, da smo tam najbolj uporabni. V sprejemni ambulanti vlada zanimiva dinamika. Dnevi v tej ambulanti so zelo raznoliki, primeri pa so lahko zelo nepričakovani in poučni. Trudimo se biti kar najbolj v pomoč in se naučiti kaj novega, hkrati pa ne ovirati babic, s katerimi največkrat sodelujemo.

Zdravnice in zdravniki nam razložijo primere, s katerimi se srečamo

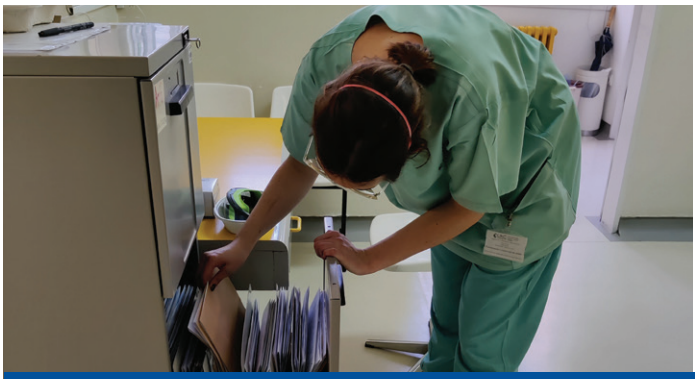

Nina Jerman med urejanjem sprejemne dokumentacije

v sprejemni ambulanti, povedo pa nam tudi kaj o zanimivih primerih, s katerimi so se sami srečali v svoji karieri. Njihove izkušnje so vedno dobrodošle, saj z njimi tudi mi pridobivamo dodatno znanje in navdih.
V ambulanti razkužujemo površine, pacientkam pod budnim očesom babice nastavimo CTG, izmerimo krvni tlak, pripravimo pacientke na ultrazvočni pregled, pozorno opazujemo zdravnika, ko opravlja ultrazvočni pregled, pospravimo in razkužimo ambulanto po pregledu, pomagamo pacientkam pri oblačenju, sodelujemo

Nina Jerman , pripravljena za odvzem brisa

pri izpolnjevanju sprejemne dokumentacije, s testnimi lističi pregledamo urin in se trudimo, da bi bila izkušnja za pacientke čim prijetnejša. Včasih se nam nasmehne sreča in lahko z dovoljenjem pacientke in pod nadzorstvom babice vzamemo kri ali nastavimo kanal. Oči pa se nam zaiskrijo, ko dobimo priložnost opazovati carski rez, kjer dobimo za nas pravo malo nagrado - v eno roko kljuko, v drugo pa aspirator. Za izkušenega kirurga je to slišati čudno, nam pa veliko pomeni. Pri nabiranju izkušenj z delom v sprejemni ambulanti so naš najpomembnejši zaveznik babice. Od njih smo se imeli priložnost že veliko naučiti in se še učimo. Ko vidijo, kako smo zainteresirani, da radi delamo in se trudimo pomagati, vladata v sprejemni ambulanti pozitivna energija in medsebojno spoštovanje. In to je tisto, kar šteje!

Prve izkušnje na kliniki

Na Oddelku za ginekološko onkologijo in onkologijo dojk ter Oddelku za reproduktivno medicino in ginekološko endokrinologijo pa sta bili Žana Jereb in Aja Jeler.

Žana Jereb: » Ob koncu lanskega leta sem kot ena izmed številnih študentov Medicinske fakultete Univerze v Mariboru pričela z delom v UKC Maribor. Dodeljeno mi je bilo delovno mesto na Oddelku za ginekološko onkologijo in onkologijo dojk. Te priložnosti sem se zelo razveselila, saj je bila to zame, študentko 2. letnika medicine, prva izkušnja s kliniko. Na oddelku so me zelo lepo sprejeli in me, predvsem na začetku, vodili ter usmerjali. Naučila sem se veliko novega in si pridobila predvsem nove praktične veščine, ki mi bodo

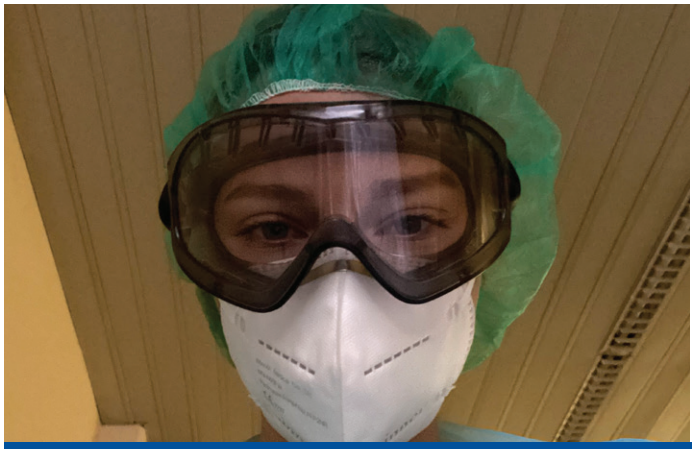

Aja Jeler

prišel prav med študijem. Vsak novi dan na mojem delovišču je priložnost za nova znanja. Študentsko delo v UKC Maribor je zame odlična priložnost za spoznavanje dela, ki nas kot bodoče zdravnike čaka v prihodnosti.«

Žana Jereb in Aja Jeler

Aja Jeler: » Potem, ko sem se prijavila za študentsko delo na Kliniki za ginekologijo in perinatologijo, so me razporedili na Oddelek za reproduktivno medicino in ginekološko endokrinologijo. Pomoči so bili zelo veseli, predvsem kar se tiče administracije, saj je dela včasih preveč in administrativne zadeve predstavljajo za osebje še dodatno breme. Na oddelku so zelo prijazni, na začetku so mi z veseljem razložili celoten potek dela. Zelo sem hvaležna, ker sem lahko že v 2. letniku študija videla, kako poteka delo v klinični praksi. Upam, da sem tudi sama vsaj nekoliko olajšala delo pridnemu osebju klinike, ki ima dela na pretek.«

Študenti medicine v operacijskih dvoranah Klinike za ginekologijo in perinatologijo

Avtorja: Žan Mavc in Kaja Čeh
Foto: Osebni arhiv avtorjev

Vsi se spominjamo prvih dni po razglasitvi epidemije, ko smo zaskrbljeno opazovali naraščanje števila obolelih in še bolj nestrpno spremljali število tistih, ki potrebujejo bolnišnično obravnavo. Malo za tem je sledil črni scenarij v sosednji Italiji, kjer je število obolelih s hudim potekom okužbe preseglo kapacitete bolnišnic in predvsem zmožnosti zdravstvenega osebja. Česa takšnega k sreči pri nas nismo bili deležni. Takrat se je tudi tu in tam zgodilo, da je beseda nanesla na vključitev študentov medicine in študentov zdravstvene nege v delo v bolnišnicah, če bi se znašli v podobni situaciji.

Seveda, še vedno je bolje, da del oskrbe pacienta prevzame študent, kot da pacient te oskrbe ni deležen samo zato, ker fizično ni nikogar, ki bi lahko to delo opravil. »Več glav več ve« in pa »vsak par rok šteje« sta reka, s katerima bi lahko na kratko zagovarjali takšno zapolnjevanje lukenj med zdravstvenim kadrom, s tem, da pride v poštev predvsem slednji. Treba je priznati, da kot študent na obveznih vajah ali kot prostovoljec na nekem oddelku s sabo prineseš predvsem par rok, pa še ta je od začetka zelo neroden ter pogosto v napoto. Znanje, ki ga pridobiš s teoretičnim izobraževanjem v sklopu predavanj in seminarjev, gre običajno zelo v širino, vendar pa zareže preplitvo, da bi lahko z njim korektno obravnaval paciente. Vendar pa kljub temu vemo, da vaja dela mojstra in da se lahko tudi študentje hitro naučimo praktičnih veščin. Scenarija, v katerem bi bolnišnice čez noč preplavili študentje ter številni drugi prostovoljci, k sreči nismo bili deležni.

Žan Mavc in Maja Čeh o doživetem v operacijskih dvoranah Klinike za ginekologijo in perinatologijo

Po poletni umiritvi razmer je jeseni prišel drugi val, ko so številke bile višje; več je bilo pozitivnih primerov, posledično tudi več hospitaliziranih bolnikov. V epidemiji sta se mreža zdravstvenih ustanov in organiziranost znotraj teh korenito spremenili. Nekateri oddelki so močno zmanjšali obseg delovanja ali pa ga popolnoma ustavili, zdravniki in sestre so bili z matičnih oddelkov premeščeni na delo v enote intenzivne ter polintenzivne oskrbe covid pozitivnih pacientov, pojavila se je potreba po prepoznavi pacientov kot pozitivnih ali negativnih na koronavirus še pred nadaljnjo obravnavo. V bolnišnici so se pojavila nova delovna mesta in sprostila nekatera že obstoječa, ki jim je lahko kos tudi študent medicine ali zdravstvene nege. Že ob vstopu v Urgentni center UKC Maribor vas tako ob katerikoli uri pričaka vsaj en študent medicinske ali zdravstvene fakultete. Povpraša po imenu in priimku, prisotnosti simptomov, ki bi lahko kazali na okužbo s koronavirusom, izmeri telesno temperaturo, vzame bris za hitri ter PCR-test na koronavirus, če je to potrebno …

Ne le v urgentnem centru, tudi drugod v UKC Maribor v tem trenutku pomagamo študentje, zaposleni preko študentske napotnice. V vsakodnevno delo nas je konec novembra vključila tudi Klinika za ginekologijo, znotraj katere smo pomagali na različnih deloviščih, med drugim pri izvajanju kirurških posegov.

V operacijski dvorani sa dva študenta pomagala predvsem kot asistenta pri onkoloških operacijah. Te so na primer tumorektomije in mastektomije pri raku na dojkah ter adneksektomije in/ali histerektomije pri rakavih obolenjih žen-

Operacijska dvorana 10, delovišče tudi za dragocene praktične izkušnje

skih spolnih organov. Pri operacijah po navodilih operaterja in prvega asistenta sta pomagala optimizirati pogoje dela v določeni fazi operacije; z odmikanjem tkiv oziroma organov sta prikazovala operativno polje ali pa s tem ščitila vitalne strukture. Operacije se izvajajo po klasičnih metodah ali pa po principu minimalno invazivne kirurgije z uporabo laparoskopske tehnike. Glede na to, kaj se v operacijski dvorani počne, je vseeno dobrodošlo nekaj predhodnih izkušenj, zato sta to delo opravljala študenta višjih letnikov splošne medicine.

Pred posegom sva pomagala pri sprejemu pacientk v operacijski blok, premestitvi na operacijsko mizo in predoperativni pripravi pacientke v operacijski dvorani, po zaključku operacije pa pri njeni premestitvi iz operacijske dvorane v sobo za opazovanje. Če med posegom tesneje sodeluješ z operaterjem in prvim asistentom, pa pri vsem, kar se dogaja pred operacijo in po njej, sodeluješ z bolničarkami, operacijskimi medicinskimi sestrami ter anesteziološko ekipo.

Glede na to, da naju oba resneje zanima kirurgija, sva vse to počela z velikim navdušenjem. Težko dobiš priložnost, da lahko med študijem preživiš tri mesece zaporedoma po pet dni na teden v operacijski dvorani. Še redkeje se verjetno zgodi, da si kot študent tako dobro sprejet v ekipo vseh zgoraj naštetih. V tem času sva se predvsem veliko naučila o delu bolničark in operacijskih medicinskih sester, kar nama bo bogata izkušnja za prihodnost. Ko enkrat nekomu pomagaš in se preizkusiš v njegovem delu, se zaveš, kako pomembna je njegova naloga, s tem pa začneš njegovo delo tudi bolj ceniti.

Res lepo se zahvaljujeva vsem, s katerimi sva do zdaj imela priložnost sodelovati: bolničarkam, operacijskim medicinskim sestram, članom anesteziological ekip in zdravnikom z Oddelka za ginekološko onkologijo in onkologijo dojk.

Velika zahvala gre tudi vodstvu Klinike za ginekologijo in perinatologijo s profesorjem dr. Iztokom Takačem na čelu, da nama je omogočilo in zaupalo to delo.

Odlično dekanovanje profesorice Majde Pajnkihar na Fakulteti za zdravstvene vede

Avtorji: Nataša Mlinar Reljić, Klavdija Čuček Trifkovič, Aleksandra Lovrenčič
Foto: UM, FZV

Prof. Dr (Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske) Majda Pajnkihar kot visokošolska učiteljica deluje od leta 1995, ko se je zaposlila na takratni Visoki zdravstveni šoli Univerze v Mariboru, danes Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede (UM, FZV).

Je odlična visokošolska učiteljica, močno vpeta v izobraževanja in usposabljanja študentov. Pomemben pečat je dala fakulteti kot predstojnica Inštituta za zdravstveno nego, ki je bil ustanovljen prav na njeno pobudo, kot prodekanica za raziskovalno dejavnost in kot predstojnica Katedre za zdravstveno nego. Od oktobra 2012 je vodila FZV, sprva kot vršilka dolžnosti, nato pa kot dekanica fakultete. V tem obdobju je pomembno prispevala k razvoju in prepoznavnosti UM, FZV.

Kot dekanica je sledila in usmerjala sodelavce k uresničevanju poslanstva UM, FZV, to je izvajanje izobraževalnega in znanstvenoraziskovalnega dela na področju zdravstvene nege in zdravstvenih ved. Izjemno si je prizadevala za razvoj in izvajanje študijskih programov v interakciji z izvajanjem znanstvenoraziskovalnega dela in prakse. Je pobudnica in snovalka številnih sodobnih, mednarodno odmevnih študijskih programov. Prva tako je zagovornica visoko izobraženih medicinskih sester, o čemer pričajo tudi akreditirani študijski programi za napredna znanja v zdravstveni negi, ki jih je pripravljala v sodelovanju z uglednimi tujimi institucijami. Mnogo let si je prizadevala za akreditacijo doktorskega študijskega programa s področja zdravstvene nege v Sloveniji, ki ga je UM, FZV, prav po njeni zaslugi, v študijskem letu 2016/17, kot prva v državi, tudi začela izvajati.

V času njenega dekanovanja je UM, FZV postala intenzivno vpeta v mednarodni izobraževalni in znanstvenoraziskovalni prostor. S sodobno zasnovanimi dodiplomskim in podiplomskimi študijskimi programi je v pedagoški proces vpeljala inovativnost, kreativnost in interaktivnost za doseganje kompetenc diplomantov, z namenom zagotavljanja varne, na osebo usmerjene in celostne obravnave pacienta. Po njeni zaslugi UM, FZV danes izobražuje diplomante, ki jih odlikuje znanje, sposobnost refleksije, human, sočuten, spoštljiv, dostojanstven odnos do sočloveka, odgovornost do pacientov, pripadnost timu ter profesionalna učinkovitost na osnovi teoretičnega, znanstvenega in kritičnega razmišljanja.

Sodelavci na fakulteti se ji iskreno zahvaljujemo za odlično vodenje, povezovanje in spoštovanje tako študentov kot zaposlenih. Cenjeni dekanici želimo še veliko pedagoških in raziskovalnih uspehov ter se veselimo dobrega nadaljnjega sodelovanja.

Mednarodna znanstvena konferenca »Napredna znanja v zdravstveni negi: mednarodne izkušnje in usmeritve za razvoj zdravstvene nege v Sloveniji«

Avtor: Andreja Bjelan
Foto: UM, FZV

Fakulteta za zdravstvene vede Univerze v Mariboru je v mesecu februarju organizirala spletno mednarodno znanstveno konferenco »**Napredna znanja v zdravstveni negi: mednarodne izkušnje in usmeritve za razvoj zdravstvene nege v Sloveniji**«.

Namen konference je bil približati izobraževanje medicinskih sester z naprednimi znanji ter predvsem napredno prakso zdravstvene nege akademskemu in kliničnemu okolju ter odločevalcem v vladnih in drugih poklicnih skupinah v Sloveniji. Udeleženci konference so ob tem ocenili, da medicinske sestre z naprednimi znanji z dopolnitvijo ali razširitvijo kompetenc lahko nudijo strokovno in kakovostno obravnavo bolnikov.

Pomembnost vsebine konference so prepoznali Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Nacionalni inštitut za javno zdravje in Mestna občina Maribor ter prevzeli častno pokroviteljstvo dogodka. Udeležence sta ob tej priložnosti pozdravila Prof Dr (Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske) **Majda Pajnkihar**, dekanica Fakultete za zdravstvene vede, in rektor Univerze v Mariboru prof. dr. **Zdravko Kačič**.

Fakulteta za zdravstvene vede UM je pripravila prvi model za izobraževanje medicinskih sester za pridobivanje naprednih znanj v zdravstveni negi, ki je implementiran v okviru študijskega programa druge stopnje Zdravstvena nega. Prvi v Sloveniji so pripravili tri nove študijske smeri: Integrirana obravnava kroničnih bolnikov v napredni zdravstveni negi, Integrirana obravnava starejših v napredni zdravstveni negi in Mentalno zdravje v napredni praksi zdravstvene nege. Prvo od študijskih smeri, to je Integrirana obravnava kroničnih bolnikov v napredni zdravstveni negi, so pričeli izvajati že v tekočem akademskem letu, naslednji dve pa v študijskem letu 2021/22. Novi študijski model za napredna znanja in tri študijske smeri so pripravili z veliko podporo in pomočjo tujih univerz, predvsem iz ZDA, Velike Britanije, Irske in Madžarske ter s pomočjo številnih strokovnjakov s področja medicine, zdravstva in drugih disciplin v Sloveniji.

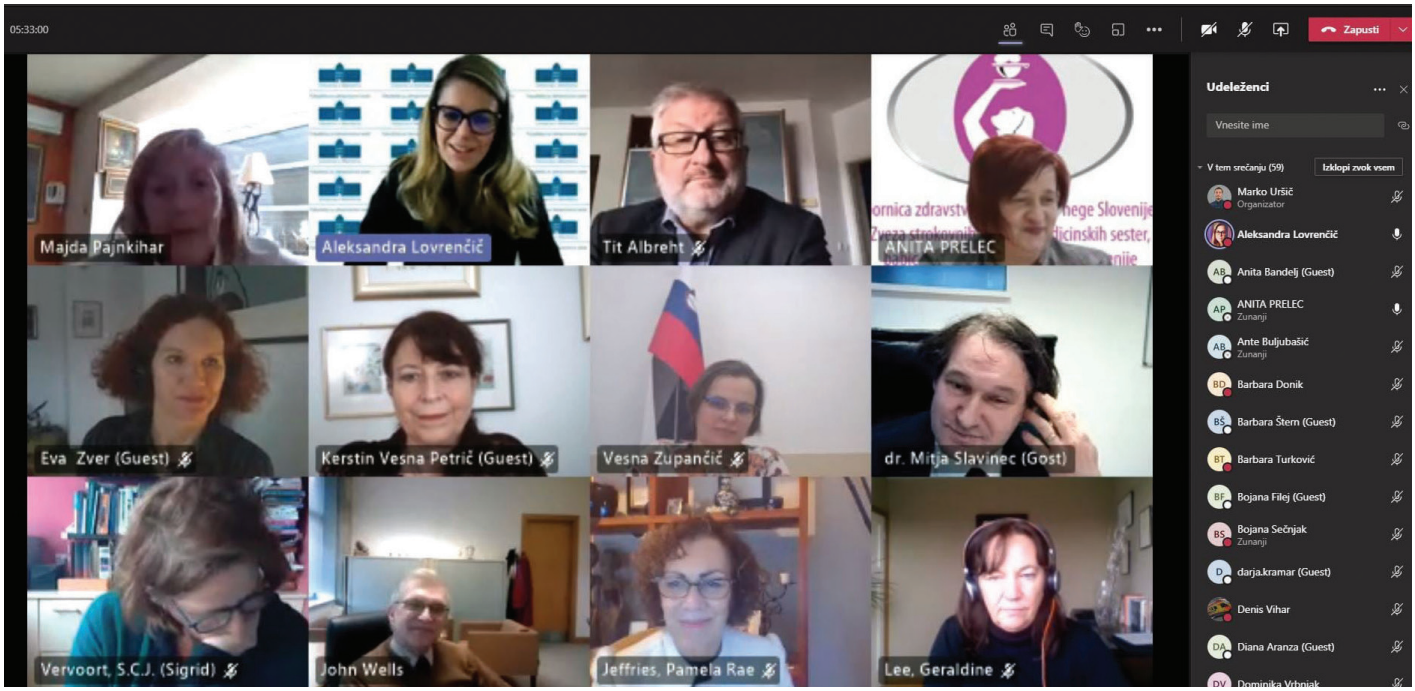

Na okrogli mizi so sodelovali strokovnjaki iz držav, v katerih so napredna znanja v zdravstveni negi že uveljavljena, in držav, v katerih je razvoj naprednih znanj v zdravstveni negi v začetnih fazah. Na konferenci se je razvila diskusija o na novo razvitem modelu izobraževanja medicinskih sester z naprednimi znanji, ki ga je na osnovi mednarodnih usmeritev in dobrih praks pripravila Fakulteta za zdravstvene vede UM, ter o novih študijskih smereh s področja kroničnih boleznih, mentalnega zdravja in obravnave starejših.

Konferenco in okroglo mizo so bogatili prispevki in sodelovanje uglednih domačih in tujih vabljenih predavateljev in raziskovalcev z univerz in institucij, s katerim FZV UM sodeluje na znanstvenoraziskovalnem in izobraževalnem področju:

- The George Washington University School of Nursing, USA,
- Ulster University, Medical School, UK ,
- King's College London, Florence Nightingale Faculty of Nursing & Midwifery, UK,
- University Medical Center Utrecht Imaging & Oncology, NL,
- St. John Fisher College, Wegmans School of Nursing, USA,
- Waterford Institute of Technology, Scholl of Humanities, IE,
- University of Pécs, Faculty of Health Sciences, HU,
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS,
- Ministrstvo za zdravje RS,
- Urad RS za makroekonomske analize in razvoj,
- Nacionalni inštitut za javno zdravje,
- Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije.

Državni sekretar na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport izr. prof. dr. **Mitja Slavinec** je pohvalil Fakulteto za zdravstvene vede UM za pripravo novih študijskih smeri z večjim številom ur praktičnega – kliničnega izobraževanja. Dejal je, da bo tovrstno izobraževanje zagotovilo nujno potreben kader za slovensko zdravstvo, nove študijske smeri bodo izjemno pomembne tudi za postcovidno stanje v Sloveniji in svetu. *»Novi profil medicinskih sester bo zahteval medresorsko usklajevanje Ministrstva za zdravje in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, saj bo potrebna umestitev poklica v praksi oziroma plačnem sistemu,«* je še izpostavil državni sekretar.

Za dekanico Fakultete za zdravstvene vede Prof Dr (Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske) **Majdo Pajnkihar** novi profil izobraženih medicinskih sester na magistrski stopnji izobraževanja prinaša velike spremembe v vlogah in razširjenih kompetencah medicinskih sester pri obravnavi bolnikov v zdravstvu: *»Verjetno bo v našem še nekako tradicionalnem modelu zdravstva najtežje razumeti in sprejeti nove profile medicinskih sester ter medicinskim sestram podati potrebno veljavo in priznanje.« »Medicinske sestre so pomemben član širšega zdravstvenega in multidisciplinarnega tima v celostni obravnavi bolnikov za zdravje in njihovo dobro počutje,«* je še izpostavila dekanica Majda Pajnkihar.

Izvršna direktorica zbornice zdravstvene in babiške nege mag. Anita Prelec je na konferenci poudarila, da bo potrebno veliko narediti za promocijo novega profila medicinskih sester predvsem pri bolnikih in zdravnikih, njihove kompetence pa bo treba jasno opredeliti.

Po besedah generalne direktorice Direktorata za javno zdravje na Ministrstvu za zdravje dr. **Vesne Kerstin Petrič** ima Slovenija dolgo tradicijo močnega lika medicinske sestre, zdravstvena nega v Sloveniji pa je bila vedno predstavljena kot primer dobre prakse. *»Konferenca, okrogla miza in delo Fakultete za zdravstvene vede je uvod v nekaj novega in dobrega za slovensko zdravstvo in bolnike,«* je še ocenila.

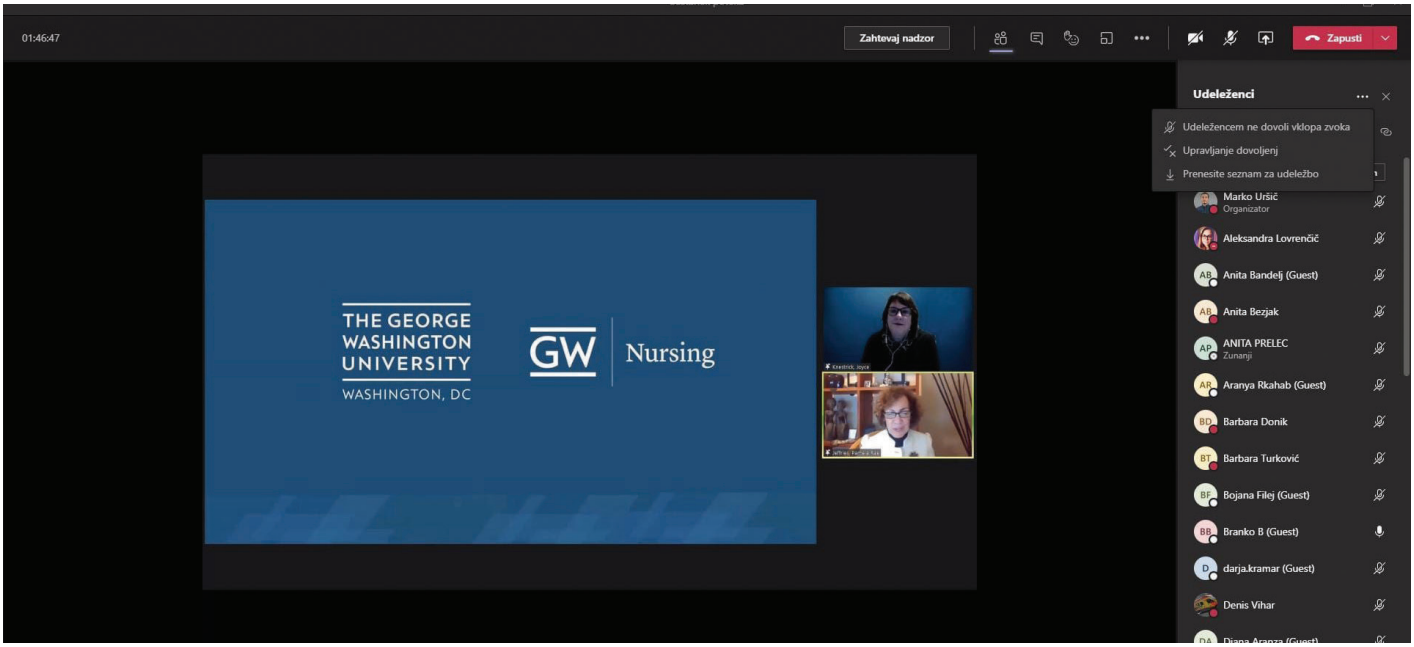

Spletni posvet: »Povezovanje za učinkovit razvoj na dokazih utemeljene zdravstvene nege in potrebe po funkcionalnem izobraževanju v zdravstveni negi za varno obravnavo pacientov«

Avtor: Andreja Bjelan
Foto: UM, FZV

Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede je 10. februarja organizirala spletni posvet z naslovom »**Povezovanje za učinkovit razvoj na dokazih utemeljene zdravstvene nege in potrebe po funkcionalnem izobraževanju v zdravstveni negi za varno obravnavo pacientov**«. Program strokovnega srečanja je bil namenjen pomočnicam direktorjev za zdravstveno nego, strokovnim vodjem bolnišnic, klinik in oddelkov, domov za starejše in zdravstvenih domov, učnih baz fakultete.

FZV UM se zadnja leta intenzivno posveča izobraževanju za integracijo raziskovanja in prakse, utemeljene na dokazih, na dodiplomskem in na podiplomskih študijskih programih s področja zdravstvene nege. Za uspešno integracijo in aplikacijo raziskovanja in prakse, utemeljene na dokazih, so na FZV UM intenzivirali izobraževanje in pripravili spremembe za pripravo zaključnih del dodiplomskih študentov.

Podiplomski študenti pripravljajo izjemno uspešna seminarska dela pri raziskovanju in praksi, utemeljeni na znanstvenih dokazih, na primerih iz literature. Želja ob tem je, da se povežejo pri izobraževanju študentov in skupaj identificirajo področja raziskovanja in pripravo dokazov na dejansko ugotovljenih potrebah v praksi za varno in na dokazih utemeljeno obravnavo pacientov. Na posvetu so udeleženci predstavili nekaj primerov na dokazih utemeljene zdravstvene nege.

Skupaj s predstavniki iz prakse so pripravili seznam potreb po funkcionalnem izobraževanju zaposlenih v zdravstveni negi za varno in učinkovito izvajanje intervencij zdravstvene nege pri pacientu.

Na posvetu so sodelovali številni strokovnjaki in sodelavci FZV UM. V uvodnem delu je udeležence pozdravila dekanica fakultete prof Dr (Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske) **Majda Pajnkihar** in v svojem predavanju pojasnila pomen na doka-

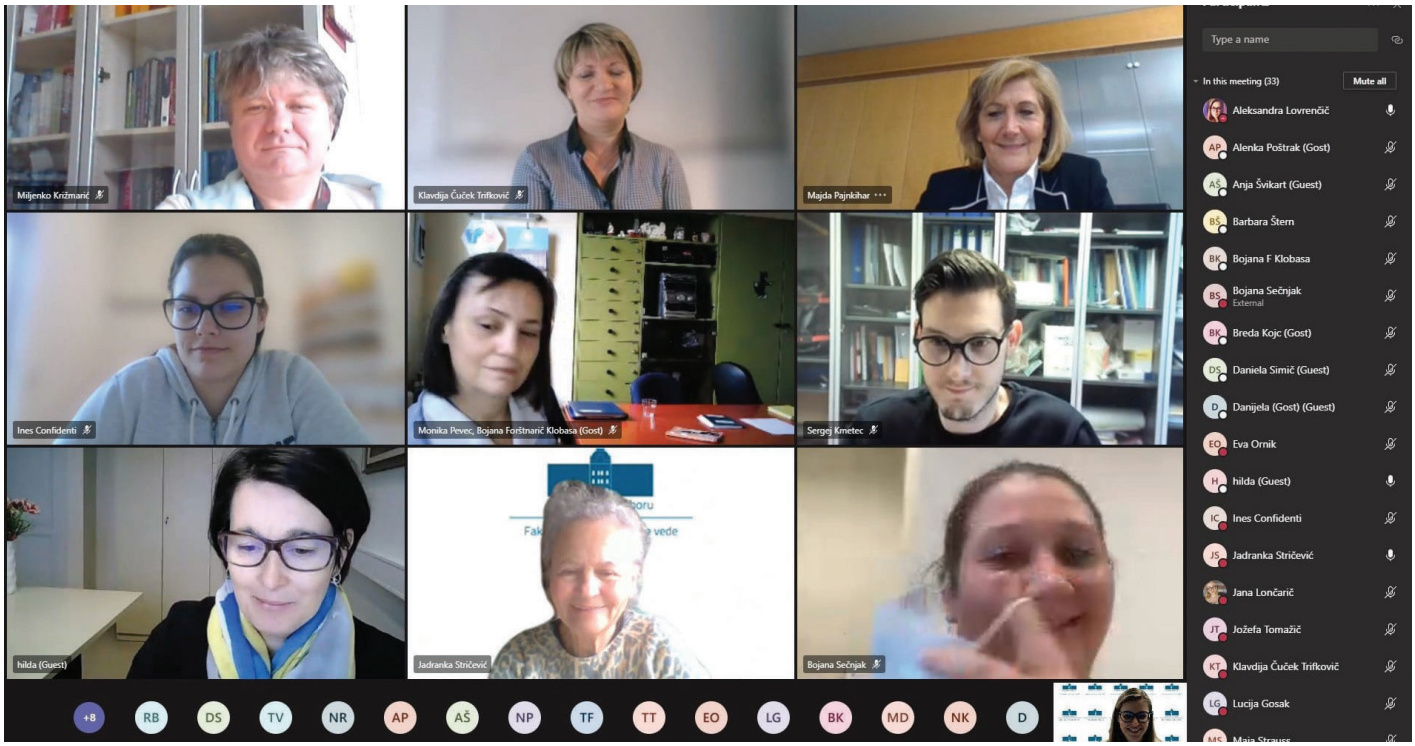

zih utemeljene zdravstvene nege v visokošolskem izobraževanju ter povezovanje teorije s prakso.

V nadaljevanju sta se **Mark Duh** in **Eva Ornik** dotaknila uporabe resveratrola pri sladkorni bolezni tipa 2, ki je ena najbolj razširjenih kroničnih bolezni in predstavlja eno izmed največjih svetovnih zdravstvenih težav. Resveratrol je naravno prisotna polifenolna spojina, ki izvira iz različnih rastlin, kot so jagodičevje, grozdje, rabarbara, arašidi. Ima več učinkov pri preprečevanju in zdravljenju najrazličnejših presnovnih bolezni, je varno in poceni prehransko dopolnilo. Resveratrol ima pozitivne učinke na sladkorno bolezen tipa 2, vendar ti niso popolnoma pojasnjeni. Sledilo je predavanje **Sare Jeromel** in **Ines Confidenti** z naslovom Orodja za oceno tveganja za pojav razjed zaradi pritiska, v okviru katerega je bilo postavljeno klinično vprašanje, »Ali uporaba orodij za oceno tveganja nastanka razjede zaradi pritiska v kliničnem okolju zmanjša pojavnost razjed zaradi pritiska?«. Razjede zaradi pritiska so namreč pokazatelj kakovosti oskrbe pacienta, dosedanja orodja za oceno tveganja pa bo potrebno nadomestiti z novimi ali jih posodobiti. **Jana Lončarič** in **Tanja Pudgar** sta se dotaknili vprašanja o tem, ali klinično indicirana menjava perifernih venskih kanalov vpliva na zmanjšanje infekcije v primerjavi z rutinsko menjavo pri odraslih pacientih. V sklepu sta med drugim izpostavili, da ni pomembne razlike v pojavnosti okužbe med klinično indicirano ter rutinsko menjavo perifernih venskih katetrov.

Viš. predav. **Nataša Mlinar Reljić** in asist. **Sergej Kmetec** sta v naslednjem predavanju predstavila spremembe v pristopu do priprave zaključnih del študentov na visokošolskem strokovnem študijskem programu prve stopnje Zdravstvena nega. »Na fakulteti si zelo prizadevamo za integracijo raziskovanja in prakse zdravstvene nege, utemeljene na dokazih, zato študenti s tem študijskim letom pristopajo k pripravi tako oblikovanih zaključnih del, torej del, ki temeljijo na dejansko ugotovljenih potrebah v praksi zdravstvene nege in so izdelani na osnovi zbranih znanstvenih dokazov, kar zagotavlja varno obravnavo pacientov,« sta poudarila predavatelja.

Izr. prof. dr. **Miljenko Križmarić** je v svojem prispevku na posvetu predstavil funkcionalna izobraževanja. »Vedoželjnost s strani raziskovalcev že več stoletij želi razumeti in *modelirati* naravne *sisteme*, kot je na primer sončni sistem, sistem kroženja vode v atmosferi ali sistem obtočil. Ko je postavljen model, ki navadno predstavlja fizični ali matematični opis samega sistema, se izvajajo *simulacije* na tak način, da se spreminjajo vrednosti elementov, ki so osnovni gradniki modela. *Učenje s simulacijami* po drugi strani uporablja modele, ki so v medicini že izdelani in preverjeni, z namenom, da si udeleženci takih izobraževanj učinkovito zapomnijo in predvsem da razumejo podano snov. Na *funkcionalnih izobraževanjih* medicinskim sestram tako ponujamo različne vsebine, kot na primer: razumeti, kaj je krvni tlak v vrednostih 140/85/0 mmHg, razumeti, kaj se zgodi, ko pritisnejo določeno tipko na monitorju, in zakaj morajo biti kirurške kape zelene ali modre barve.«

Viš. predav. dr. **Klavdija Čuček Trifkovič** in viš. predav. mag. **Vida Gönc** sta v svojem predavanju spregovorili o izobraževanju študentov zdravstvene nege v kliničnem okolju in o spodbudah za klinično okolje. Poudarili sta pomen praktičnega usposabljanja oziroma kliničnih vaj, vlogo mentorja v kliničnem okolju ter pomen implementacije na dokazih temelječega znanja – na dokazih utemeljene zdravstvene nege v prakso, ki je nujna, da se pacientom omogoči najboljša možna zdravstvena nega.

Ob koncu posveta so se udeleženci posvetili predlogom za tesnejše povezovanje na področju raziskovanja, prakse, utemeljene na dokazih, ter izobraževanja.

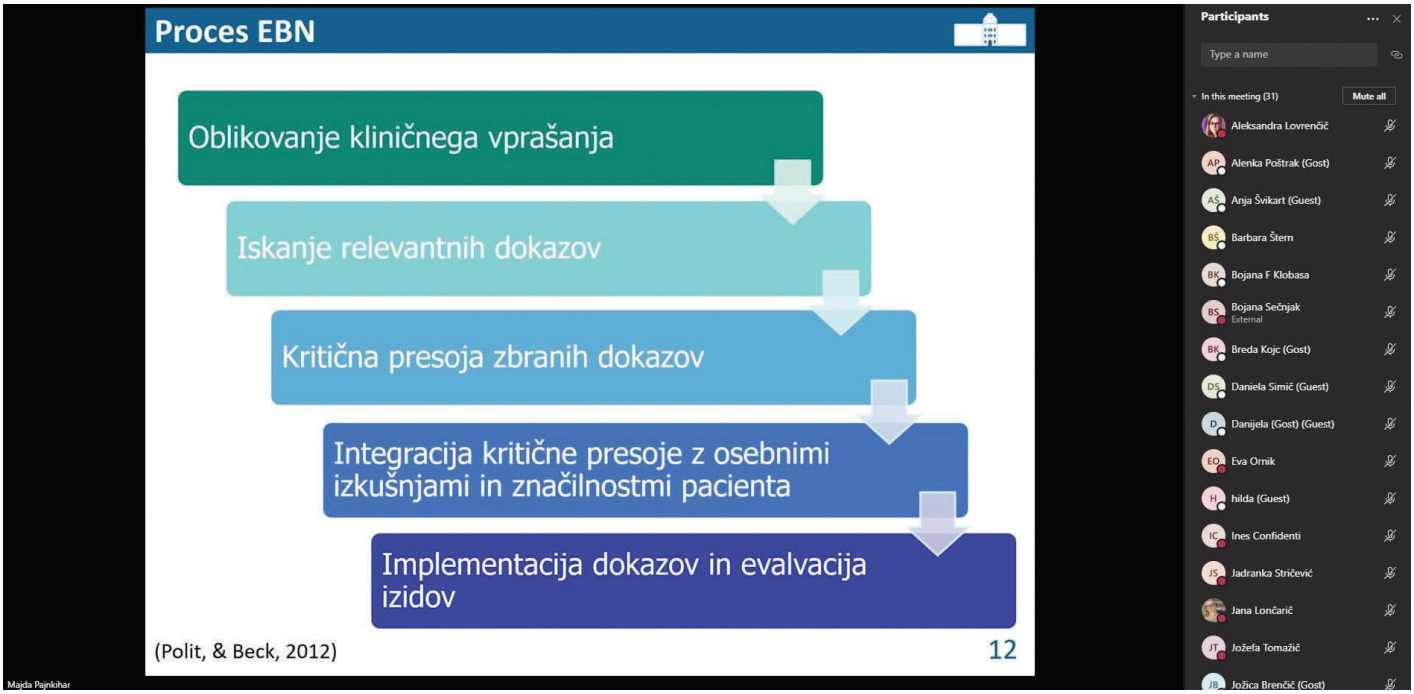

NE IZGUBITE VIDA ZARADI SLADKORNE BOLEZNI!
IZKORISTITE MOŽNOST PREVENTIVNEGA PREGLEDA OČESNEGA OZADJA!

AMBULANTA ZA PRESEJANJE DIABETIČNE RETINOPATIJE

UKC MARIBOR | Univerzitetni klinični center Maribor

Oddelek za očesne bolezni

NAROČANJE BOLNIKOV

po telefonu: 02 321 17 17 ali osebno

Center za naročanje Oddelka za očesne bolezni, III. nadstropje,
od ponedeljka do petka med 8.00 in 12.00

Kaj potrebujete?

Napotnico diabetologa, osebnega zdravnika, oftalmologa ali drugega zdravnika s šifro ZZZS: 2325.

Komu je namenjena?

Novo odkritim sladkornim bolnikom, sladkornim bolnikom brez ali z blagimi spremembami na očesnem ozadju.

Kaj je diabetična retinopatija (DR)?

DR je resna komplikacija sladkorne bolezni, ki v napredovali obliki ogroža vid in prispeva k invalidnosti prebivalstva.

DR je glavni vzrok izgube vida med aktivno populacijo v starosti med 20. in 64. letom.

Pomen presejalnih programov

Zgodnje odkrivanje DR in pravočasno zdravljenje sta izrednega pomena pri zmanjšanju izgube vida.
Cilj: hitrejši in lažji dostop za odkrivanje sprememb na očesnem ozadju na novo odkritim sladkornim bolnikom.
Dosedanje analize presejalnih programov so pokazale, da pri 20 do 24 % sladkornih bolnikov odkrijemo znake DR.

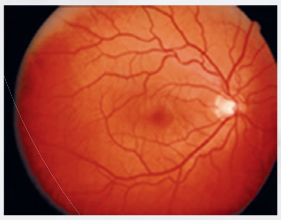

Normalno očesno ozadje

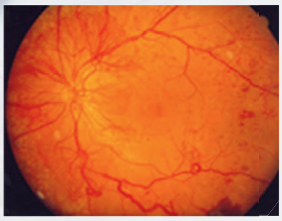

Proliferativna diabetična retinopatija

Obravnava bolnika

Po predhodni naročitvi popoldan na Oddelku za očesne bolezni UKC Maribor, III. nadstropje.

Dipl. med. sestra s posebnimi znanji:
slikanje očesnega ozadja pri široki zenici.

Zdravnik specialist oftalmolog: analiza slik v naslednjih dneh, postavitev diagnoze, napotitev bolnika v nadaljnjo obravnavo glede na smernice za spremljanje in zdravljenje DR, izvid po pošti.

Ponovni kontrolni pregledi v Ambulanti za presejanje DR
Za bolnike brez DR čez 1 leto, z znaki začetne DR čez 8–10 mesecev, zmerne DR čez 6–8 mesecev.

Pripravila: **prof. dr. Dušica Pahor, dr. med., specialist oftalmolog, predstojnica Oddelka za očesne bolezni UKC Maribor**

Nacionalni program za obvladovanje sladkorne bolezni Ministrstva za zdravje Republike Slovenije 2010–2020

BAYER

PP-EYL-SI-0090-1_02.2020

Mariborska podružnica Rdečega križa od ustanovitve leta 1881 do prve svetovne vojne

Prirejeno po predavanju na seji glavnega odbora Rdečega križa

Maribor 27. 1. 2021

Avtor: Elko Borko
Foto: arhiv

Na seji mariborskega mestnega sveta 27. januarja 1881 je takratni župan dr. Matthias Reiser odbornikom sporočil, da ga je državno namestništvo iz Gradca pozvalo, da v Mariboru ustanovi podružnico »Patriotičnega deželnega in ženskega podpornega društva na Štajerskem« (nemško uradno ime »Zweigverein Marburg und Umgebung des patriotischen Landes- und Frauen-Hilfsvereines für Steiermark«). Prisotni člani mestnega sveta so se strinjali z ustanovitvijo podružnice novega društva, saj jih je župan med razpravo seznanil, da društvo vodi sam cesar s soprogo. Župan je prisotne obvestil tudi z višino letne članarine, ki je bila določena v višini dveh forintov. Na vprašanje prisotnega odbornika Antona Babla, čemu je treba polovico članarine predati v Gradec, je župan pojasnil, da lahko po pregledu poslanih dokumentov obrazloži, da društvo Rdečega križa potrebuje sredstva za nabavo sanitetnih vozil, nosil in drugih pripomočkov, ki so potrebni ob morebitnih vojaških dogodkih za prevoz ranjencev in delo zdravnikov. Denarna sredstva iz patriotičnih dajatev, nabranih v preteklosti, pa ostanejo v Mariboru. To so bila sredstva iz posebnega fonda, ki so ga nabrale članice ženskega društva že leta 1859, še pred bitko pri Solferinu, pa tudi denarna sredstva, ki jih je to društvo nabralo pred in po bitki s Prusi pri Kraljevem Gradcu leta 1866.

27. januar 1881 so že takrat pa vse do propada avstro-ogrskega cesarstva praznovali kot rojstni dan in začetek delovanja Rdečega križa v Mariboru.

Takoj po ustanovitvi mariborske podružnice so ustanovili podobne društvene podružnice še v drugih krajih Spodnje Štajerske, in sicer v Celju, na Ptuju, Brežicah, Ljutomeru, Slovenj Gradcu in kasneje še v Konjicah in celjski okolici. Poročila o ustanovitvi podružnic Rdečega križa v manjših krajih Spodnje Štajerske so objavili slovenski časopisi, kar dokazuje, da so pri ustanavljanju in delovanju sodelovali tudi slovenskega jezika vešči prebivalci. Tako je časopis Slovenski gospodar 7. 2. 1881 poročal o ustanovitvi podružnice v Brežicah, 24. 2. 1881 pa o ustanovitvi ljutomerske podružnice.

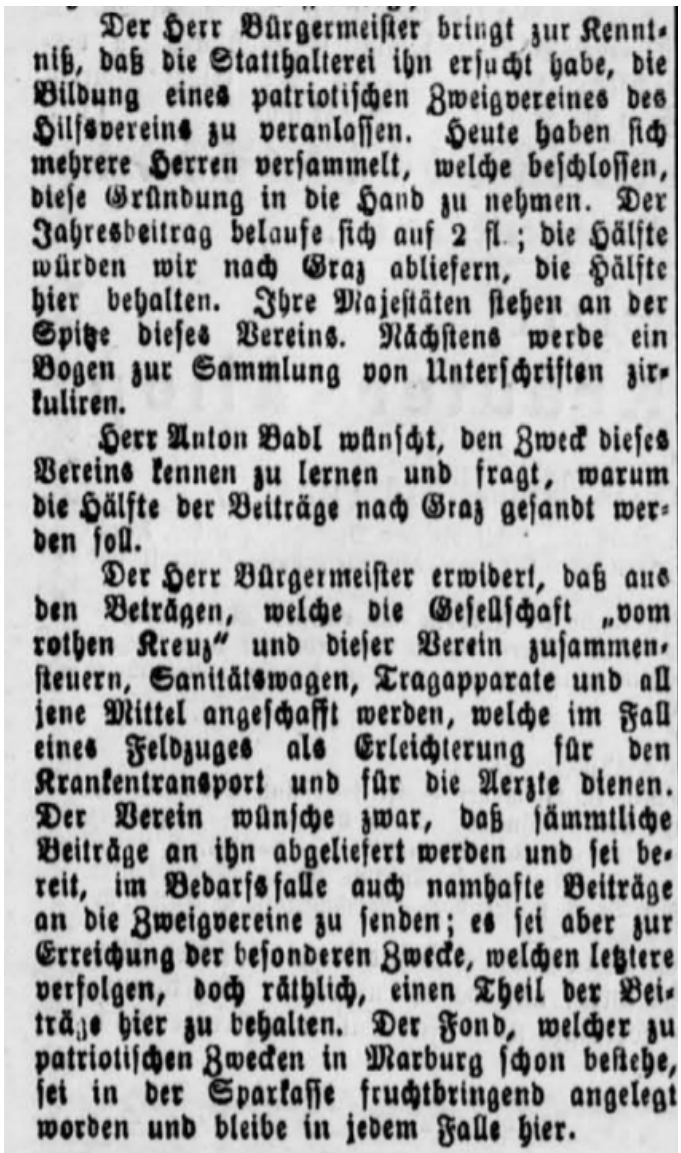

Der Herr Bürgermeister bringt zur Kenntniß, daß die Statthalterei ihn ersucht habe, die Bildung eines patriotischen Zweigvereines des Hilfsvereins zu veranlassen. Heute haben sich mehrere Herren versammelt, welche beschlossen, diese Gründung in die Hand zu nehmen. Der Jahresbeitrag belaufe sich auf 2 fl.; die Hälfte würden wir nach Graz abliefern, die Hälfte hier behalten. Ihre Majestäten stehen an der Spitze dieses Vereins. Nächstens werde ein Bogen zur Sammlung von Unterschriften zirkuliren.

Herr Anton Babl wünscht, den Zweck dieses Vereins kennen zu lernen und fragt, warum die Hälfte der Beiträge nach Graz gesandt werden soll.

Der Herr Bürgermeister erwidert, daß aus den Beträgen, welche die Gesellschaft „vom rothen Kreuz" und dieser Verein zusammensteuern, Sanitätswagen, Tragapparate und all jene Mittel angeschafft werden, welche im Fall eines Feldzuges als Erleichterung für den Krankentransport und für die Aerzte dienen. Der Verein wünsche zwar, daß sämmtliche Beiträge an ihn abgeliefert werden und sei bereit, im Bedarfsfalle auch namhafte Beiträge an die Zweigvereine zu senden; es sei aber zur Erreichung der besonderen Zwecke, welchen letztere verfolgen, doch räthlich, einen Theil der Beiträge hier zu behalten. Der Fond, welcher zu patriotischen Zwecken in Marburg schon bestehe, sei in der Sparkasse fruchtbringend angelegt worden und bleibe in jedem Falle hier.

Izrezek dela poročila seje mestnega sveta Maribor, objavljenega v časopisu Marburger Zeitung, 30. 1. 1881, str. 3. V tem obširnem poročilu s seje mariborskega mestnega sveta se prvič zapiše ime »vom Rhoten Kreuz«.

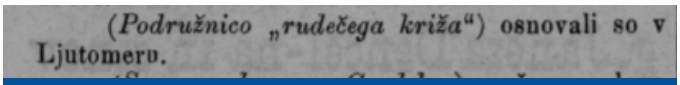
(Podružnico „rudečega križa“) osnovali so v Ljutomeru.

Izrezka: Slovenski gospodar 24. 2. 1881 str. 63

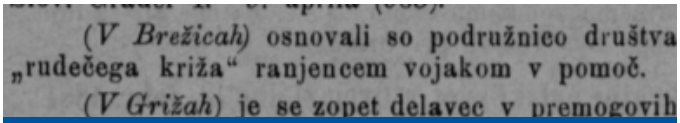
(V Brežicah) osnovali so podružnico društva „rudečega križa“ ranjencem vojakom v pomoč.
(V Grižah) je se zopet delavec v premogovih

Slovenski gospodar 17. 2. 1881, str. 55

Že kmalu po prvem sestanku 27. 1. 1881 je Deželno namestništvo v Gradcu 6. 3. 1881 potrdilo mariborski statut podružnice. Statut je imel skupno 11. členov. V 1. členu je zapisan uradni naziv podružnice in kot se vidi na statutu še nima dodatka »vom Rothen Kreuz«, ki so ga dodali kasneje in pod katerim je delovala mariborska podružnica Rdečega križa Štajerske vse do razpada Avstro-Ogrske.

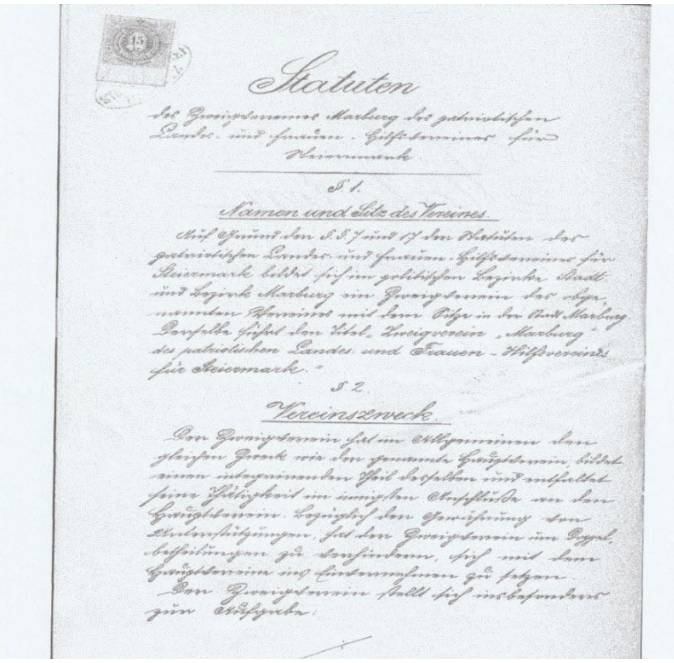
Statuten

§ 1.

Namen und Sitz des Vereines

§ 2.

Vereinszweck

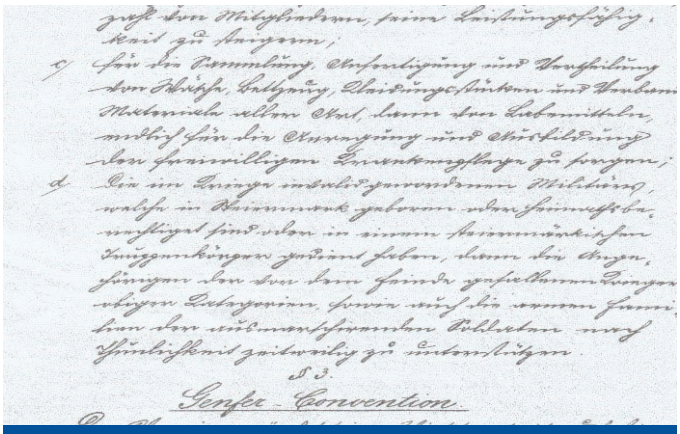
§ 3.

Genfer - Convention

Kopija začetnega dela Statuta (PAM).

Tako so bili izpolnjeni vsi pogoji za delo in 17. 4. 1881 so člani ustanovitvenega sestanka na seji mestnega sveta oblikovali glavni odbor in prvi predsednik podružnice društva je postal župan dr. Matthäus Reiser, podpredsednik pa primarij mariborske bolnišnice in zdravnik dr. Arthur Mally. Odbornika sta bila zdravnika dr. Amand Rak, ki je bil takrat tudi predsednik samostojnega Okrajnega zdravniškega društva v Mariboru, in dr. Alexander Leonhard, mestni zdravnik in dolgoletni sodelavec reševalnega oddelka v Mariboru. V odboru domovinskega moškega dela društva sta bila še Hans Schmiderer in okrajni glavar Julius Seeber. Ženski del odbora pa so zastopale Ida Reiser, Schauperl, Dominkuš in Marija Schmiderer.

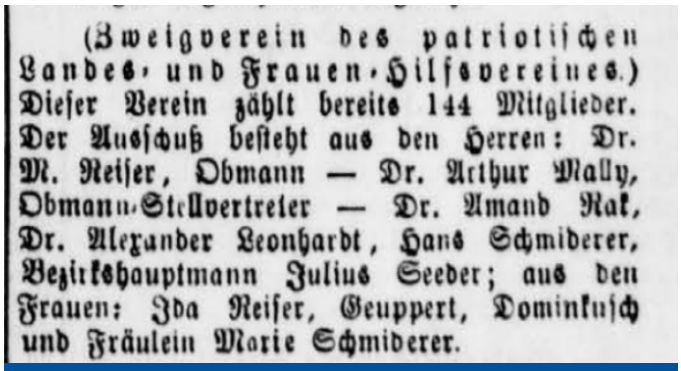
(Zweigverein des patriotischen Landes- und Frauen-Hilfsvereines.) Dieser Verein zählt bereits 144 Mitglieder. Der Ausschuß besteht aus den Herren: Dr. M. Reiser, Obmann — Dr. Arthur Mally, Obmann-Stellvertreter — Dr. Amand Rak, Dr. Alexander Leonhardt, Hans Schmiderer, Bezirkshauptmann Julius Seeber; aus den Frauen: Ida Reiser, Geuppert, Dominkusch und Fräulein Marie Schmiderer.

Marburger Zeitung 24. 4. 1881, str. 4 Prvi odbor podružnice leta 1881.

Podružnica je že tega leta pripravila dobrodelni koncert in dohodek namenila poplavljenim krajem na Koroškem in Tirolskem. Še bolj pomembna naloga je bilo zbiranje oblačil in drugih potrebščin za avstrijsko vojsko, ki se je ob okupaciji Bosne in Hercegovine soočala s hladnim vremenom v hribovitih krajih negostoljubne pokrajine.

Predsednik podružnice Matthäus Reiser je že novembra 1882 zaradi bolezni zapustil Maribor in decembra istega leta odstopil kot župan. Zato so na letnem občnem zboru 5. 1. 1883 izpeljali dopolnilne volitve (nem. Ergänzungswahl) podružnice Rdečega križa v Mariboru z okolico. Naloge predsednika podružnice pa je prevzel dotedanji podpredsednik in zdravnik primarij mariborske bolnišnice dr. Arthur Mally. V Adresarju za Maribor za leto 1884 je zapis o nalogah podružnice Rdečega križa in pri tem je zapisano, da je naloga članov zbiranje denarnih sredstev, priprava perila, oblačil in obvezilnih potrebščin ter usposabljanje prostovoljnih bolniških pomočnikov. Poleg tega skrbijo za invalide in obubožane družine vojakov. Število članov, ki so redno plačevali članarino, pa se je povečalo na 110 .V zapisih takratnih uradnih krogov so menili, da je delovanje ženskega dela in celega društva čudovit dokaz požrtvovalnega patriotizma obeh narodov Štajerske, nemškega in slovenskega porekla (jezika).

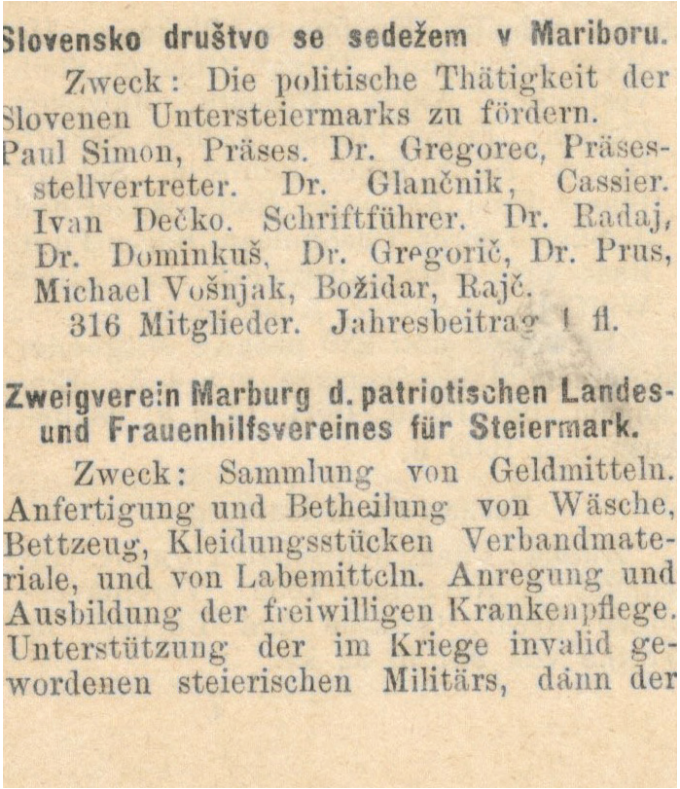
Slovensko društvo se sedežem v Mariboru.
Zweck: Die politische Thätigkeit der Slovenen Untersteiermarks zu fördern.
Paul Simon, Präses. Dr. Gregorec, Präsesstellvertreter. Dr. Glančnik, Cassier. Ivan Dečko. Schriftführer. Dr. Radaj, Dr. Dominkuš, Dr. Gregorič, Dr. Prus, Michael Vošnjak, Božidar, Rajč.
316 Mitglieder. Jahresbeitrag 1 fl.

Zweigverein Marburg d. patriotischen Landes- und Frauenhilfsvereines für Steiermark.
Zweck: Sammlung von Geldmitteln. Anfertigung und Betheilung von Wäsche, Bettzeug, Kleidungsstücken Verbandmateriale, und von Labemitteln. Anregung und Ausbildung der freiwilligen Krankenpflege. Unterstützung der im Kriege invalid gewordenen steierischen Militärs, dann der

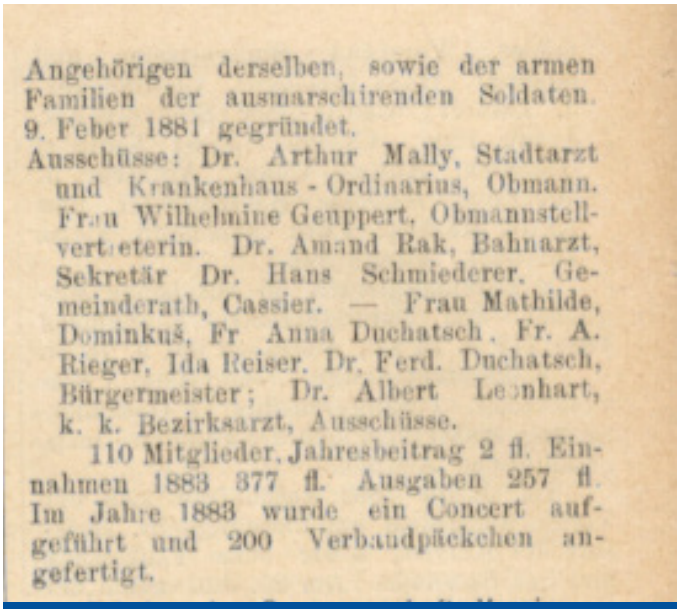
Angehörigen derselben, sowie der armen Familien der ausmarschirenden Soldaten. 9. Feber 1881 gegründet.
Ausschüsse: Dr. Arthur Mally, Stadtarzt und Krankenhaus-Ordinarius, Obmann. Frau Wilhelmine Geuppert, Obmannstellvertreterin. Dr. Amand Rak, Bahnarzt, Sekretär Dr. Hans Schmiederer, Gemeinderath, Cassier. — Frau Mathilde, Dominkuš, Fr Anna Duchatsch, Fr. A. Rieger, Ida Reiser. Dr. Ferd. Duchatsch, Bürgermeister; Dr. Albert Leonhart, k. k. Bezirksarzt, Ausschüsse.
110 Mitglieder. Jahresbeitrag 2 fl. Einnahmen 1883 377 fl. Ausgaben 257 fl. Im Jahre 1883 wurde ein Concert aufgeführt und 200 Verbandpäckchen angefertigt.

Izrezek iz Adresarja za Maribor za leto 1884

Ker je v tem času postopoma prenehal vojaški odpor prebivalstva v Bosni in Hercegovini in ni bilo drugih vojnih zapletov, je od srede osemdesetih let avstro-ogrska monarhija skoraj trideset let živela brez vojn in v blagodejnem miru. Vse to se je odražalo tudi pri delu Rdečega križa v Mariboru in v drugih krajih v takratni Spodnji Štajerski. Delovanje mariborske podružnice Rdečega križa ni bilo več tako opazno, saj se je število članov Rdečega križa v Mariboru celo zmanjšalo. Leta 1887 je bilo v Mariboru samo 71 članov, zato je društvo razpolagalo s skromnimi sredstvi v višini 840 fl. in 63 fr. V prispevku, ki je bil objavljen v nemškem časopisu po občnem zboru, je bilo pojasnilo, da Mariborčani, ki ob številnih prilikah dokazujejo svojo darežljivost v premajhnem obsegu, sledijo častnim ciljem društva Rdečega križa in zato ni novih članov, premoženje društva pa se zato ne povečuje. Z namenom, da popravijo blagajniško poročilo podružnice so 25. 3. 1888 pripravili koncert vojaške kapele. Leto 1892 se je zapisalo v zgodovino mariborskega Rdečega križa, saj je društvo z novim vodstvom, ki je bilo izvoljeno na občnem zboru 14. 12. 1891 postalo bolj prepoznavno tudi v širšem štajerskem prostoru. V Gradcu, glavnem mestu Štajerske, je bilo 27. 2. 1892 letno srečanje deželnega odbora Rdečega križa (Landes- und Frauenhilfsverein vom Roten Kreuze), na katerem je predstavnik mariborske podružnice poročal, da se je pripravljenost za sodelovanje v društvu izboljšala. V poročilu so poimensko predstavili osebe, ki so pokazale to pripravljenost. Med njimi je bil tudi znani zdravnik Feliks Ferk, ki je sodil v krog pomembnih predstavnikov slovenskega prebivalstva.

Avstrijski Rdeči križ je svoje poslanstvo videl v oskrbi ranjenih in obolelih vojakov in oficirjev ter v lajšanju težav vdovam in potomcem padlih vojakov. To miselnost najdemo v prvi bolnišnici v Slovenskih Konjicah (takrat Gonobitz), ki so jo imenovali »Christiane Lazarett« po predsednici avstro-ogrskega Rdečega križa, in so jo zato domačini imenovali »Bolnišnica Rdečega križa

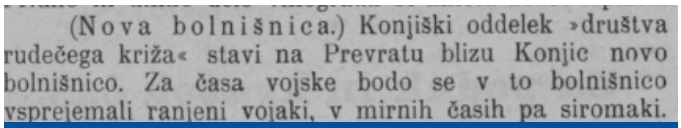
(Nova bolnišnica.) Konjiški oddelek »društva rudečega križa« stavi na Prevratu blizu Konjic novo bolnišnico. Za časa vojske bodo se v to bolnišnico vsprejemali ranjeni vojaki, v mirnih časih pa siromaki.

Slovenski gospodar, 7. 11. 1895, št. 45, str. 388.

Bolnišnica v Slovenskih Konjicah je delovala tudi med 1. svetovno vojno in po prevratu vse do konca 2. svetovne vojne.

V začetku leta 1902 je po šestih mandatih odstopil mariborski župan Alexander Nagy, ki je bil tudi dolgoletni odbornik Mariborske podružnice Rdečega križa. Novi župan dr. Johan Schmiderer je prevzel tudi vodenje podružnice Rdečega križa.

Na sestanku 19. 12. 1912 je predsednik mariborske podružnice Rdečega križa in župan dr. Johan Schmiderer seznanil člane, da je državno vodstvo pohvalilo mariborsko podružnico Rdečega križa, ker je s spremembo statuta vključila osebje reševalne postaje v članstvo Rdečega križa brez plačila članarine. Poleg tega je poročal o delu prostovoljne reševalne postaje, ki ima izjemno usposobljeno osebje in se zahvalil mestnemu zdravniku Urbaczeku in njegovemu sinu dr. Urbazceku, ki sta skrbela za strokovno izobrazbo osebja. Poleg tega se je zahvalil primariju Thalmannu za izobraževanje bolniških strežnic v mariborski bolnišnici in za podoben tečaj, ki ga je vodil dr. Köhrer v Kasinoju. V razpravi so sodelovali primarij Arthur Mally, primarij Karl Thalmann, primarij Oscar Filafero in dr. Leonhard.

Slika bolnišnice Rdečega križa v Slovenskih Konjicah (Kamra).

Pred prvo svetovno vojno se je vedno bolj krepila vloga deželnih oblasti Štajerske v Gradcu. To dokazuje že dopis, ki ga je Deželni odbor (Landes-Ausschusss) 5. marca 1913 poslal vodstvu Deželnega odbora Rdečega križa za Štajersko in vsem podružnicam Rdečega križa na Štajerskem v katerem je bilo določeno, da bolnišnica v Mariboru poskrbi za 30, celjska bolnišnica za 25, bolnišnice na Ptuju, Brežicah in Slovenj Gradcu pa za 15 brezplačnih bolniških postelj. Že takoj po začetku vojne se je to število občutno povečalo in je bilo v mariborski bolnišnici zakupljenih skupno 100 bolniških postelj.

Atentat srbskih rodoljubov in uboj prestolonaslednika v Sarajevu 26. junija 1914 je avstro-ogrsko cesarstvo izrabilo za obračun s Srbijo in pri tem napačno pričakovala krajši lokalni spopad. Namerno nesprejemljivi ultimat je srbski vladi izročil poslanec avstro-ogrske vlade 23. 7. 1914. Naš zgodovinopisec Grdina meni, da je »srbski kraljevi vladi predal verjetno najsodnejši diplomatski dokument 20. stoletja«. Kot je bilo za pričakovati, je 28. 7. 1914 dopoldne sledila vojna napoved kraljevini Srbiji, in odvil se je klopčič globalnega spopada, poznanega pod imenom Velika vojna, ki se je končala šele leta 1918 z razpadom avstro-ogrske države, ko se je zaključilo tudi prvo obdobje delovanja Rdečega križa v Mariboru.

Ta predstavitev predstavlja dopolnilo zgodovine Rdečega križa na Slovenskem, saj smo se iz popolnoma neznanih in neupravičenih razlogov odrekli avstrijskemu delu zgodovine Maribora in 3. junij 1929 proglasili za dan ustanovitve Rdečega križa v Mariboru, ko se je dejansko samo obnovilo delo Rdečega križa v Mariboru v novih pogojih po svetovni vojni.

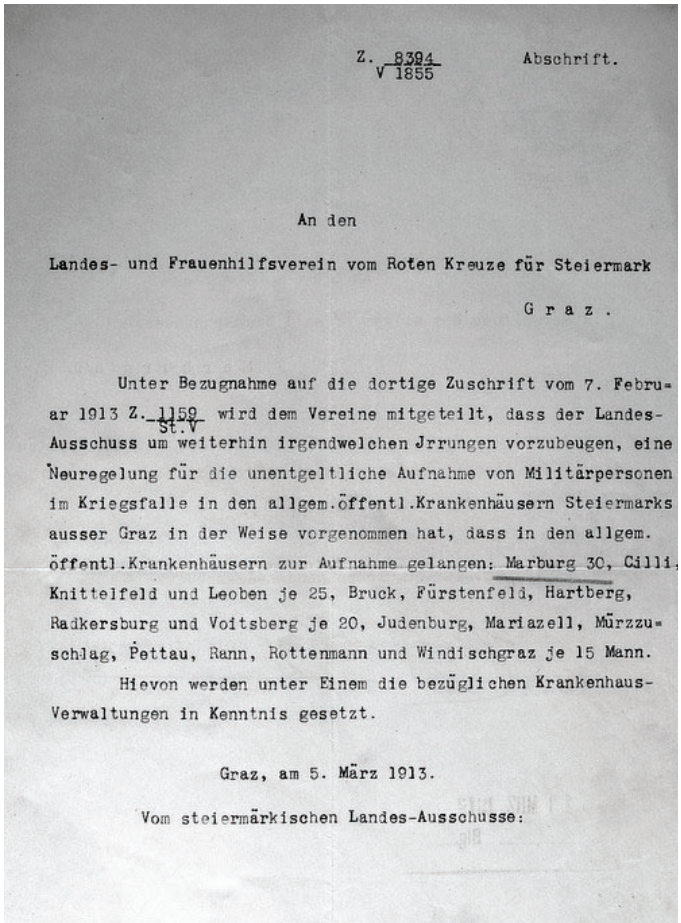

Z. 8394 / V 1855 Abschrift.

An den

Landes- und Frauenhilfsverein vom Roten Kreuze für Steiermark

G r a z .

Unter Bezugnahme auf die dortige Zuschrift vom 7. Februar 1913 Z. 1159 St.V wird dem Vereine mitgeteilt, dass der Landes-Ausschuss um weiterhin irgendwelchen Jrrungen vorzubeugen, eine Neuregelung für die unentgeltliche Aufnahme von Militärpersonen im Kriegsfalle in den allgem.öffentl.Krankenhäusern Steiermarks ausser Graz in der Weise vorgenommen hat, dass in den allgem. öffentl.Krankenhäusern zur Aufnahme gelangen: Marburg 30, Cilli, Knittelfeld und Leoben je 25, Bruck, Fürstenfeld, Hartberg, Radkersburg und Voitsberg je 20, Judenburg, Mariazell, Mürzzuschlag, Pettau, Rann, Rottenmann und Windischgraz je 15 Mann.

Hievon werden unter Einem die bezüglichen Krankenhaus-Verwaltungen in Kenntnis gesetzt.

Graz, am 5. März 1913.

Vom steiermärkischen Landes-Ausschusse:

Dopis Deželnega odbora za Štajersko Glavnemu odboru Rdečega križa za Štajersko (PAM).

In memoriam

Mileni Drakšič v slovo

Zopet smo v krog se usedli,
v krog, ki redkokdaj molči.
Tu med nami stol je prazen,
čakamo, da prideš tudi ti.

A ti odšla si onstran kroga,
daleč proč si našla mir.
In četudi zdaj že zvezde gledaš,
tišina tu spregovori:

Ne bodo dolgo še izpuhteli,
ne spomini ne sledi.
Čuvamo te v krogu našem,
mesto tvoje ne zbledi.

Milena Drakšič se je rodila leta 1960 v vasi Podlehnik v Halozah. Po končani osnovni šoli je izobraževanje nadaljevala na Srednji zdravstveni šoli Juge Polak v Mariboru, za tem pa na Višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani, kjer je pridobila naziv višja medicinska sestra. Svojo poklicno pot je začela v službi zobozdravstvene preventive v Zdravstvenem domu dr. Adolfa Drolca Maribor, a kmalu za tem je sprejela odločitev, da bo svoje službovanje nadaljevala na Oddelku za psihiatrijo Splošne bolnišnice Maribor, ki je v takratnem času deloval v gradu na obronkih Pohorja, bolj znanem kot »Pohorski dvor.« Nedaleč stran v zaledju gradu – v prostorih znamenite »Rankovićeve vile« – je deloval Odsek za alkoholizem, kjer se je Milena Drakšič prvič spoprijela z obravnavo bolnikov, odvisnih od alkohola, kar je zelo kmalu postalo njeno osebno poslanstvo. Z namenom čim učinkovitejše in uspešnejše obravnave svojih bolnikov je v letih svojega službovanja opravila podiplomski študij s področja medicine odvisnosti na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani in študij psihoterapije – transakcijske analize, obenem pa se tudi redno udeleževala še mnogih drugih strokovnih izobraževanj in usposabljanj. Mnoga leta je delovala tudi kot terapevtka v Klubih zdravljenih alkoholikov v Zdravstvenem domu dr. Adolfa Drolca Maribor in Zdravstvenem domu Ptuj, pozneje pa je bila tudi ena izmed pobudnikov za ustanovitev Društva zdravljenih odvisnikov Podravje. S svojo predanostjo in vztrajnostjo se je v spomin številnih generacij zdravljenih alkoholikov vpisala kot terapevtka trdega kova, ki je že ob prvem srečanju dala jasno vedeti, da bo delo naporno, v spominu svojih sodelavcev pa kot neumorna učiteljica »zdrave haloške pameti«, katere intelektualna zapuščina bo nedvomno še zelo dolgo ostala del vseh nas.

V imenu sodelavcev Oddelka za psihiatrijo zapisal:

Zoltan Pap

In memoriam

Dejanu Toplaku v slovo

Pojdem, ko pride moj maj,
pojdem na rožne poljane,
kjer najdem vse svoje
zbrane od včeraj
in kdo ve, od kdaj.
Pojdem v kraj vseh krajev,
pojdem v maj vseh majev ...
(Kuntner T.)

Dejan Toplak se je rodil leta 1986 v Mariboru. Po končani osnovni šoli je šolanje nadaljeval na srednji zdravstveni šoli Juge Polak v Mariboru, ki jo je uspešno zaključil in pridobil naziv tehnik zdravstvene nege. Svoje znanje je s pridom uporabljal pri delu z varovanci doma Danice Vogrinec, kjer je bil zaposlen 10 let.
Njegova želja, da se pridruži timu zdravstvene nege Oddelka za psihiatrijo, se je uresničila novembra 2020. Zelo smo bili veseli novega sodelavca, ki je izžareval pozitivno energijo in zadovoljstvo vsak dan, ki ga je preživel z nami. S svojim umirjenim in vestnim pristopom je deloval zanesljivo in pomirjajoče. Po dveh mesecih sodelovanja je vmes posegla kruta usoda. Pot življenja našega mladega sodelavca Dejana se je nenadoma končala. Težko je dojeti, da lahko tako mlado življenje tako hitro mine.
Naš spoštovani kolega Dejan Toplak nam je pustil lepe spomine, ki nam jih nihče ne more vzeti.

V imenu sodelavcev Oddelka za psihiatrijo zapisala:

Viktorija Štiglic

In memoriam

ZVONKO ERKER

Zvonko Erker je bil rojen 18. 1. 1939 v Petišovcih v Prekmurju. Kar nekajkrat se je 6-članska družina, dva otroka sta umrla, bila v tistih težkih časih prisiljena seliti. Iz Prekmurja so se selili na Sele pri Ptuju, na pragu 2. svetovne vojne pa so bili zaradi očetovega učiteljevanja pregnani v Avstrijo. Oče je kot vojni ujetnik končal v Nürnberških zaporih. Po vojni so se vsi za krajši čas vrnili nazaj na Sele, od tam pa odšli v Dornavo. Okrog leta 1947, ko je oče dobil službo na Osnovni šoli v Slivnici, so se ponovno selili in na novo zaživeli na štajerskih koncih, kjer je Zvonko obiskoval osnovno šolo. Tukaj je našel svojo ljubezen in si pri 26 letih ustvaril družino ter zgradil svoj dom v Radizelu.
Po osnovni šoli se je izučil za mizarja, nato pa odšel na služenje obvezne vojaščine v »avtoedinico« JNA v Karlovcu, kjer je opravil vozniški izpit za kamion in avtobus. Po vojaščini leta 1961 se je kot poklicni voznik zaposlil v avtoparku Splošne bolnišnice Maribor, ki je sprva bil na lokaciji starih mariborskih zaporov. Že v tistih časih je bolnišnica posedovala kamion, kombije, avtobus in tudi osebno vozilo za potrebe različnih prevozov na dislocirane enote za zaposlene in za potrebe krvodajalskih akcij. Nekje v 70-ih letih je avtopark dobil svoje mesto znotraj bolnišnice, z leti pa se je posodabljal tudi vozni park, ki je zaposloval štiri do pet voznikov. Zvonko je svoje delo opravljal z vso odgovornostjo, zato mu je bilo zaupano mesto vodje avtoparka. Prevozi zdravnikov in direktorjev na različne strokovne dogodke z osebnimi vozili je bilo poverjeno zaupanja vrednemu šoferju Zvonku Erkerju. Po 35 letih dela se je zaradi nege hudo bolne žene upokojil. Po upokojitvi je imel ob svojem največjem hobiju – ribolovu, še vedno stik z nekdanjimi sodelavci, zato kar ne gre verjeti, da se je upokojil že pred 25 leti.
Zvonko Erker je bil med pobudniki in ustanovnimi člani bolnišnične Ribiške sekcije davnega leta 1984, ki še danes kljubuje na območju nekdanje Ekonomije Pohorski dvor v Pivoli. Celih 36 let je bil član, v tem obdobju pa dolga leta tudi gospodar ribnika, ko je skupaj z ostalimi ribiči skrbel za življenje v vodi, okolje ribnika, objekte na ribniku in rad delil svoje znanje ter bogate izkušnje. Tako je skoraj štiri desetletja iskal mir ob vodi in užival na tekmovanjih v športnem ribolovu. V zadnjih letih se je tudi pri njem oglasila kruta bolezen, ki ji je vztrajno kljuboval, še vedno prihajal za ribnik, v zadnjem letu sicer redkeje, vendar je prihajal v svojo tišino črnih jelš. Na pomlad ribiči kar ne bomo mogli verjeti, da je odšel za vedno. Konec novembra lani so se zaradi epidemiološke situacije v najožjem družinskem krogu poslovili od njega na Slivniškem pokopališču. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Anita Kirbiš, tajnica Ribiške sekcije UKC Maribor

Zahvale

Spoštovano medicinsko osebje!

Napisal sem medicinskemu osebju, saj s tem mislim, vse, kjer koli ste, vsem, ki se zoperstavljate covidu-19, malenkost v podporo.
To je kaka milijoninka, pa vendar ...
Samo »hvala vam« je premalo za vaše garanje, reševanju zdravja, življenj.

Pozdravljeni,
rada bi se zahvalila celotni medicinski ekipi na ginekološkem covid oddelku (soba 1), še posebej dr. Andreju Soršaku in dr. Maji Zamuda, krasnim medicinskim sestram in še posebej sestrama Anji in Sari. Prav tako prisrčna hvala medicinski ekipi na kliniki Golnik.
Po vaši zaslugi sem danes doma in nadaljujem z zdravljenjem.
Najboljši ste. Da lahko človek razume vašo požrtvovalnost, nesebičnost in trud, mora to tudi doživeti.
Hvala!

Alenka Paulič

Sem Filip Jovanovič iz Loga 20, Bistrica ob Dravi, devetintridesetletnik, o katerem ste poročali. Bil sem takrat najmlajši bolnik, ki me je doletela okužba s covidom-19. Bil sem brez pridruženih obolenj. Teden dni pred tem sem imel zdravniški pregled in so dejali, da sem zelo zdrav in da lahko nemoteno opravljam delo pismonoše. Že 19 let sem namreč zaposlen pri Pošti Slovenije kot pismonoša v Kamnici.
Covid-19 me je tako močno prizadel, da sem bil 14 dni v komi, skupaj 38 dni življenja v bolnišnici UKC Maribor. Zbolel sem še za pljučno embolijo.
Zahvaljujem se vsem doktorjem, vodjem oddelkov, sestram, študentom, sobnim zdravnikom, ki so me spremljali med zdravljenjem v intenzivni enoti, posebej sestri Petri Balažic, vodjem oddelkov za oskrbo na nefrološkem oddelku. Posebej se zahvaljujem sobnemu internistu Tadeju Zormanu in vodji sester Cvetki Krel ter in vsem, ki so imeli kakršen koli stik ali govor z menoj.
Še enkrat se zelo zahvaljujem, da ste me ohranili pri življenju, saj sem bil že pripravljen za drugi svet.
Covid-19 ne izbira. Pozivam vse ljudi, da se cepijo, ko bo to mogoče, saj nikomur ne privoščim, da preživi to, kar sem preživel sam. Mislim, da sem eden redkih s to diagnozo, da lahko hodim in dvignem roke in da me možgansko in telesno ni prizadelo. Okrevanje bo sigurno še dolgotrajno, a živ sem.
Zahvala in veliko spoštovanje vsem zdravstvenim delavcem, ki se borijo za preživetje pacientov.

Filip Jovanovič
pismonoša iz Kamnice pri Mariboru

Da lahko danes moj mož Anton Živko praznuje svoj rojstni dan, ste zaslužni samo vsi vi na EIT!
Hvala vam!
Zato v njegovem imenu nazdravite!

Martina Živko

Stara sem 53 let. V svojem življenju sem doživela že veliko hudega, ampak covid-19 je moja najhujša preizkušnja. Zaradi te bolezni sem bila dvakrat hospitalizirana in 30. 11. 2020 odpuščena v domačo oskrbo. Za lažjo predstavo stanja vam bom napisala nekaj od osmih diagnoz: covid-19 pljučnica, covid-19.

Akutna respiratorna odpoved, ob ponovnem sprejemu še bakterijska pljučnica, subsegmentna pljučna embolija.

Lahko mi verjamete, da sem bila ob sprejemu na covid oddelek na starem ginekološkem oddelku zelo prestrašena, saj sem bila prepričana, da sem ta dan zadnjič objela svoje najdražje. Pomiril me je mlad zdravnik, dal mi je upanje in voljo.

Zaradi stanja, v kakšnem sem bila, sem se vse pomoči zavedala šele, ko sem opazila sestro, ki je prišla k sosednji postelji in nežno pokrila gospo, ji ponudila vodo ali zmočila ustnice. Takrat sem spoznala, da nežen dotik ob menjavi infuzije, nežna beseda ob prejemu zdravila niso bile le moje sanje, ampak je ob meni, ko je bilo najhuje, res bil nekdo, ki ga je skrbelo zame.

Res bi lahko marsikdo rekel, saj to je njihova služba, ampak nikdar ne bom pozabila pogleda mlade sestre, ko smo ugotovile, da je gospa na sosednji postelji umrla, prišel je zdravnik in gospa je bila tudi ob smrti deležna spoštovanja, ki si ga je zaslužila.

Ne morem pozabiti truda sestre z gospo, ki več ni prenesla kisikove maske na obrazu, brez nje pa dihati ni mogla, nežnega glasu, s katerim jo je mirila in spodbujala tako dolgo, da je pomirjevalo pričelo delovati in je gospa zaspala.

Lahko bi ji dala pomirjevalo in odšla, pa ni.

Tudi ne morem pozabiti žalosti, ko so ugotovile, da za bolnico nimajo več vzglavnika ali tople odeje, da bi jo pokrile.

Res me žalosti, da se morajo zraven vseh skrbi, ki so jih imele z nami, skrbeti še za takšne stvari.

In naj končno preidem na stvar, za katero upam, da ne bo samo moja neizpolnjena želja.

Ves ta mladi kader doživlja tragedije, se bori s problemi, ki jih ne bi smelo biti, dihajo in res so tam za paciente. Ni razlike, ali je to sestra ali zdravnik, vsi so z dušo in telesom tam za nas.

Ali se kdo vpraša, kaj bo s temi dušicami, ko bo ta groza mimo? Prepričana sem, da se lahko bodisi zdravnik bodisi sestra zlomita pod težo, ki jo sedaj prenašajo.

Sem kadar koli zaznala kanček slabe volje? Mi je kadar koli kdo potarnal, da ni dovolj nagrajen?

Nikoli! Tudi, ko so slekle te grozne obleke, ko sem videla njihove prepotene uniforme, ko so v varnem območju snele maske, so njihovi angelski obrazki še vedno premogli nasmeh za nas, ki smo ostale v tej »sobi groze«.

Tako sem jo imenovala, ker je res hudo. Ko enkrat sam bolje zadihaš, pa vedno pride nekdo, pri katerem lahko samo upaš, da bo zjutraj še nasproti tebe, ne pa kje na intenzivni negi. Zato me boli, da ljudje še vedno ne spoštujejo ukrepov. Jaz sem jih, pa sem kljub temu morala to preživeti.

Ne pretiravam, res je hudo in še bolj.

Sedaj sem že doma med svojimi najdražjimi, ampak spala celo noč še dolgo ne bom.

Upam si trditi, da imamo vsi srečo, da so tam takšni ljudje za bolnike in niso tam samo zato, ker je to njihova služba.

Brez njih bi bilo meni in vsem, ki nam je bilo in še bo dano to preživeti, zelo hudo.

Z veliko hvaležnosti lahko napišem, da sem v vsej grozi te bolezni spoznala te srčne ljudi, ki so toliko naredili zame, da je to meni poslan blagoslov iz nebes.

Sama ne najdem načina, vem pa, da je treba, zato se obračam na vas .

Pomagajte, posredujte, da bi ti ljudje prejeli kakšno nagrado in pomoč.

Praznikov nekateri ne bodo preživeli z družinami, ker se bodo borili za življenje, spodbujali nekoga, ko bo obupal, ali bodo kje sami v stanovanju, ki so ga najeli, da ne bi morda okužili svojih najdražjih.

Prosim vas, vsaj poskusite, da bi UKC MARIBOR dobil morda kakšen vzglavnik ali toplo odejo za paciente.

In prosim za nagrado, malenkost za zaposlene, naj vidijo, da le še kdo opazi, da so tukaj, tudi če še ni potreboval njihove pomoči!

Zdenka Zernko

Zahvala osebju EIMOS!

Hvala za nesebično pomoč in požrtvovalnost. Hvaležna žena Silva Postružnika

Katarina Postružnik

Zdenka Zernko

Pozdravljena ekipa covid intenzivne in rdeče covid cone!
Celotni ekipi se iz srca zahvaljujem za ves trud, nego, vso oskrbo, ki jo je moja mama Nada Jakac potrebovala, in vse informacije, ki ste nam posredovali, bili odzivni zelo prijazni in spoštljivi.
Zaradi vas je moja mama lahko po 3 tednih zadihala s svojimi pljuči in stanje se je normaliziralo, za kar sem vam neizmerno hvaležen in preprosto ostajam brez besed.
Hvala vsem, ki ste se borili za njo in z njo.

Gregor Jakac

Osebju oddelka EIMOS UKC Maribor

Vedite, da je vaše delo nepogrešljivo, vaše roke nezamenljive … Vaše poslanstvo v takem poklicu pa ima nadzemeljske razsežnosti.
Hvala vam za vso požrtvovalnost, ki jo izkazujete vsem vašim pacientom, še posebej pa naši mami, babici, gospe Jelki Kraut.
Hvala vam iz srca.

Hčerka Sabina Miktš z družino

Vsem, ki delate in skrbite za covidne bolnike!

Želim vam sreče in zdravja in da bi se lahko čim prej vrnili k svojim družinam in da bi čim prej zaprli covid oddelke!
Hvala za vaš trud.

Zlatka

Rada bi pohvalila osebje za gastroenterologijo, ki je izjemno prijazno, požrtvovalno, komunikativno in strokovno. Tudi hrana je odlična. Moja hospitalizacija poteka v času koronakrize, zato je človeška požrtvovalnost, ki jo izkazuje ves kader toliko bolj pomembna in ima bistveno večjo vrednost.
Hvala vam!

Hvaležna pacientka

Zahvala

Zahvaljujem se vsem zdravstvenim delavcem na covid 1 intenzivni za nesebično pomoč v teh težkih časih. Ste zlati sončki, ki pomagate ljudem. Ob tem težkem covidu se žrtvujete za življenja in izpostavljate sebe. V teh težkih trenutkih pomagate ljudem v stiski z dobrodelnimi stvarmi, da polepšate življenje najšibkejšim pri preživetju.
Še enkrat hvala in naj se vam dobro povrne z dobrim.

Manuela

Dobri ljudje se ne zgodijo, naredi jih življenje. Vi znate ceniti življenja in nuditi pomoč ter sočutje. Želim vam topline, da bo ogrela vsa srca, ki jo potrebujejo. In ko bodo ti težki dnevi minili, se bo tudi vas dotaknil odsev dobrih dejanj.
Najin poklon vsem.

Vera, Edo Goričan

Zahvaljujem se vsej ekipi za požrtvovalno delo in velike napore v teh neobičajnih časih!

Gregor Brglez Klep

Enota za intenzivno terapijo covid-19

Spoštovani zdravniki in medicinsko osebje,
Z možem sva ležala na covid oddelku od decembra do januarja, oba intubirana in v zelo slabem zdravstvenem stanju. Da sva preživela, gre zahvala vsem vam in vaši neizmerni predanosti poklicu. Res sva imela srečo, da ste naju zdravili tako kompetentni, spretni in nadarjeni ljudje.
V skoraj nemogočih razmerah ste se posvečali vsakemu od nas, z nasmeškom vprašali za počutje, vsakodnevno klicali domače, jim razložili potek zdravljenja in trenutno zdravstveno stanje.
Najina pohvala gre vaši strokovnosti, predvsem pa vašemu zdravljenju – s srcem in dušo.
Hvala za ves vaš trud, skrb, pozornost ter velik poklon vaši človečnosti.

S spoštovanjem,

Simon in Ljudmila Robinson

Velika zahvala vsem, ki pomagate in stojite ob strani moji ženi in mami Danici Erjavec in vsem ostalim, ki v teh težkih časih potrebujejo vašo pomoč.
Vemo, da tudi vam ni lahko. Hvala vam!

Mož Bojan Erjavec in hčeri Tjaša in Tineja

Zahvala je namenjena Enoti pediatrične intenzivne nege in terapije. Zahvala gre vsem zdravnikom, sestram in bratom za požrtvovalno, izredno strokovno in predvsem prijazno delo, ki so ga namenili najinemu malemu borcu Anelu, da je lahko po 3 mesecih, preživetih v bolnišnici končno doma v najinem toplem objemu. Iz srca Vam hvala, da ste noč in dan bdeli nad njim!
Posebna zahvala gre dr. Mateju Palu, ki je s svojo natančnostjo in preudarnostjo ter seveda strokovnostjo poskrbel, da je imel najin Anel vedno na voljo vsakršno pomoč, ki jo je potreboval. Tudi ko nama je bilo najtežje ob raznih Anelovih zapletih, naju je znal pomiriti v upanju na najboljše za najinega Anela!
Zahvala gre tudi vsem drugim ambulantam, ki so kakor koli prisostvovale k izboljšanju stanja najinega Anela.
Zahvala gre tudi dr. Tomažu Gračnerju, ki še po odpustu najinega Anela iz bolnišnice vedno bdi nad njim in skrbi, da bodo njegove očke ostale zdrave!
Še enkrat iz srca velika hvala! Lepo Vas pozdravljamo, lepe praznike Vam želimo in seveda ostanite zdravi v novem letu, ki prihaja.

Andrej Čuček, Lea Temlin in seveda naš (vaš) mali borec Anel Čuček

Pozdravljeni! Včeraj sva bile s hčerko napotene v UKC Maribor. Rada bi se vam zahvalila za vso srčnost in prijaznost ter strokovnost! Še posebna zahvala gre dr. Mijatoviću. Upam, da mu boste prenesli pohvalo. Mi pa upamo, da bo čim prej okrevala.

Hvala.

Mamica Barbara in pacientka Eva

Spoštovani!

Želim pohvaliti celotno ekipo Urgentnega centra, ki je bila v službi 22. 1. 2021 med 16. in 18. uro.
V skrbi za svoje zdravje in življenje sem se znašla v Urgentnem centru UKC Maribor.
Od sprejetja do zaključka obravnave so vsi zdravstveni delavci z menoj ravnali zelo strokovno in spoštljivo, prijazno. Med ekipo je bila vzpostavljena pozitivna klima, čutila sta se dobro delovno ozračje in usklajenost.
Čeprav sem bila zelo prestrašena, sem se tam kmalu umirila, saj sem imela občutek, da sem v dobrih rokah.

Hvala za skrb,
Petra

Zahvala

V začetku letošnjega leta sem bila hospitalizirana na travmatološkem oddelku UKC Maribor. Poleg strokovnosti, ki sem je bila pri vas deležna, bi rada poudarila srčnost, sočutje in prijaznost vsega osebja, ki jim to ni le služba, ampak poslanstvo. Nadvse hvaležna sem toplemu človeškemu odnosu, strokovni obravnavi in hitremu ukrepanju. Globok poklon in zahvala gre kirurgu dr. Tomiju Kuneju, ki me je dobro pripravil na operativni poseg in ga tudi uspešno opravil. S svojim strokovnim pristopom in človeškim odnosom je prispeval k temu, da sem v operacijo in njen razplet popolnoma zaupala in se mu predala. Zaupanje je pri zdravljenju ključnega pomena. V času, ko mi je bilo težko, je našel toplo besedo in z dejanji pokazal, da mu je mar zame. S strokovnostjo, empatijo in nesebičnimi nasveti je pomagal k dobremu razpletu zdravljenja, ki bodo za vedno ostali v mojem spominu.
Iz vsega srca se zahvaljujem vsem, ki ste mi pomagali v dnevih najhujših telesnih in psihičnih bolečin.

S hvaležnostjo, Valerija Hiter

Spoštovani!

V minulih dneh sem opravljala preiskave v Univerzitetnem kliničnem centru. Želim se zahvaliti za izjemno prijazen in strokoven odnos osebja tako na urgenci, v urološki ambulanti kot tudi na radiologiji.
Še posebej bi izpostavila urologinjo Jano Stanonik Godina, dr. med., pri kateri sem bila obravnavana na urgenci in kasneje v urološki ambulanti, ki jo odlikuje visoko profesionalen, strokoven in hkrati zelo človeški odnos do pacienta. Verjamem, da vsem, ki se znajdemo v vlogi pacienta, predvsem kadar bi lahko bila diagnoza resna, zelo veliko pomeni, da imamo pred sabo zdravnika, ki s svojim načinom obravnave poskrbi, da mu pacient takoj zaupa ter se zanj zavzame in poskrbi, da je obravnava kar se da hitra, da pride pacient čim prej do diagnoze oziroma razjasnitve stanja.
Zato še enkrat hvala zdravnici Jani Stanonik Godina ter medicinskim sestram in ostalemu osebju!
Vse dobro in ostanite zdravi.

Megi Jarc, Maribor

Spoštovani,

Ob koncu leta se spominjamo vsega, kar se je dogajalo v tem letu.

Med drugim je bil sin Aljaž v začetku oktobra sprejet pri vas in že takrat smo se zahvalili za vašo strokovnost, toplino in srčnost, ki jo namenjate pacientom. Otrok namreč ni mogel prehvaliti vašega pozitivnega odnosa in pripravljenosti pomagati v vsakem trenutku. Pravzaprav je bil kljub dokaj težki operaciji roke nad bivanjem pri vas prav navdušen (no, tudi Nutello ste menda imeli za zajtrk … ☺). Bili smo zelo v strahu, kako bo z roko in prsti, ki jih sprva ni čutil in premikal, a pred enim tednom je že imel prvi klavirski koncert po nesreči – kljub žicam in vijakom je roka že dobro gibčna tudi po tipkah.
Medtem ko mi praznike preživljamo v varnem zavetju doma in družine, se večkrat spomnimo na vse vas, ki ste vsak dan, vsako noč, vsak praznik in konec tedna na voljo vsem nam. Zavedamo se, da ste v teh časih prav vi tisti, ki ste najbolj izpostavljeni tako okužbam kot naporom: zato naj bo to sporočilo iskrena zahvala za vaše delo in trud!
S hvaležnostjo in najlepšimi željami!

Simona Koser Šavora

Spoštovana gospa Mojca in vsi ostali vaši sodelavci,

srčnost, prijaznost in ob vsakem času imeti čas in sočutje do vseh svojcev na oddelku 5. etaže je dejanje, ki mi je v teh dneh vlilo obilo dodatnega upanja.
Iskrena hvala za vse, kar ste storili za mojo mamo Valentan Rozalijo.
Ostanite zdravi in pozitivni še naprej. In ko bo kdaj hudo, vedite, da smo ponosni na vas in vašo šefico Alenko, ki nam s pomočjo časopisa Večer skuša prikazati vaš vsakdan.
Srečno in hvala

Rosvita Valentan

Spoštovani,

spodaj podpisana pacientka se iskreno zahvaljujem za uspešno operacijo očes dr. Tomislavu Šarenacu in vsem ostalim zdravnikom, zdravnicam ter vsem medicinskim sestram in osebju Oddelka za očesne bolezni UKC Maribor za prijazno in korektno obravnavo.
S hvaležnostjo in lepimi pozdravi,

Marija Kontarščak

Spoštovani,

bil sem vaš pacient na intenzivni negi od 18. do 26. 8. po možganski kapi. Zahvaljujem se vam za vaš 24-urni trud in nego, da bi čim bolje okreval na vašem oddelku. Zato še enkrat prisrčna hvala vsem medicinskim sestram, zdravstvenim tehnikom. Posebej pa se zahvaljujem dr. Magdiču in dr. Đorđeviću.
V prihajajočem letu vam želim iz srca, da bi se vam izpolnile vse želje in predvsem, da bi ostali zdravi.
S spoštovanjem,

Branko Leitinger

Spoštovane medicinske sestre in osebje na Oddelku za ortopedijo UKC!

11. junija 2020 sem bila sprejeta na ta oddelek za predvideno operacijo – rekonstrukcijo sprednje križne vezi. Mislim, da ni pacienta, ki ga operacije ne bi bilo vsaj malo strah. Skorajda vsakdo se sprašuje, ali sem se pravilno odločil, ali bo po operaciji boljše kot prej, ali se bom lahko še ukvarjal s športom? Vse to so bila vprašanja, ki so se tudi meni tega dne podila po glavi. Seveda se za operacijo odločimo zato, ker si želimo, da bi po njej bilo boljše. In tako je bilo tudi pri meni. Z upanjem, da bom lahko nato živela polno življenje in se še naprej ukvarjala z vsemi svojimi športi, sem se odločila za ta poseg.
In ko sem bila sprejeta na vaš oddelek, je pri vas vladalo pozitivno vzdušje. Vse sestre ste bile dobrovoljne, prijazne, nasmejane … To je name delovalo izredno pomirjujoče. Nekako sem čutila, da bo vse potekalo dobro. Saj pri vsej tej pozitivni energiji ni možnosti, da bi kar koli šlo narobe. Tudi po operaciji ste bile krasne! Resnično se vam zahvaljujem za vso prijaznost, skrb in predvsem pozitivno energijo, ki jo je v vašem poklicu zagotovo težko ohranjati.
Kljub napornemu delu vam želim, da vam še naprej uspe ohranjati nasmejan obraz in prijazno besedo, ki nam pacientom toliko pomeni. Meni je takrat vaša prijaznost pomenila ogromno – dala mi je občutek topline, ki je v teh dneh povsod primanjkuje. Ohranite vse svoje pozitivne vrline in hvala za vse!
S spoštovanjem,

Terezija Ritonja

Spodaj podpisani Kocjan Jože se iskreno zahvaljujem Oddelku abdominalne in splošne kirurgije UKC Maribor za uspešno zdravljenje na vašem oddelku.
Posebej bi se rad zahvalil predstojniku oddelka primariju prof. dr. Stojanu Potrču, dr. med., in strokovni vodji zdravstvene nege oddelka Renati Vrščaj, mag. zdr.-soc. manag., za strokoven pristop in obravnavo, hkrati pa tudi dostopnost in jasno informiranje o mojem bolezenskem stanju. Zahvaljujem se tudi vsem oddelčnim zdravnikom in medicinskim sestram na tem oddelku v 10., 11. in 12. nadstropju za sočuten pristop k bolniku v vsakem trenutku, ko sem jih potreboval. Prav tako so v času omejitev obiskov nudili neprecenljive informacije domačim o mojem stanju v tako zahtevnih trenutkih zdravljenja pri vas. Lahko ste vzor marsikateri ustanovi.
Še enkrat iskrena hvala vsem skupaj in vsakomur posebej, hkrati pa vam želim še mnogo poklicnih uspehov na vaši poti.

Lep pozdrav,
hvaležni pacient Jože Kocjan z družino

Med 21. in 25. januarjem 2021 sem bil pri vas na operaciji ščitnice. Deležen sem bil res prijazne, korektne, strokovne obravnave, kar je v tej situaciji s covidom-19 še posebej izjemno težavno.
Vsem delavcem v vašem timu vse od prevzema, same operacije, obravnave, nege in odpusta se iskreno zahvaljujem za uspešno opravljeno delo.
Rade volje vam še naprej želim uspešno delo in vas lepo pozdravljam

Filip Gartner

Zahvala Oddelku za onkologijo

Imam zelo lepo mnenje za celotno ekipo pri obsevanju dojke. Hvala vam za spoštovanje in strpnost do pacientov.

Vaša bolnica

V četrtek, 10. 9. 2020, sem imel dogovorjen termin za poseg na Oddelku za ortopedijo, in sicer za artroplastiko na levem kolenu, ki ga je opravil Matevž Kuhta, dr. med., spec. ortoped. S tem sporočilom bi se rad zahvalil dr. Kuhti za korektno in strokovno obravnavo kakor tudi za zelo strokoven poseg. Ob tem moram pohvaliti zelo prijazno in strokovno osebje tako na ortopedskem oddelku v 8. nadstropju kot osebje v operacijskih prostorih. Mislim, da je prav, da pacienti tudi kdaj pohvalimo dobro in strokovno opravljeno delo in da se ne oglašamo samo takrat, ko s čimer nismo zadovoljni.
Še enkrat hvala vsem in še tako naprej!

Lep pozdrav,

Andrej Markovič

Spoštovana gospa dr. Menihova in glavna sestra oddelka ter vsi zaposleni na Oddelku za nevrologijo!

Sem Lidija Ščap iz Lenarta in sem se že večkrat zdravila po bolnišnicah in zdraviliščih. Prav nikjer pa nisem bila deležna takšnih obravnav, kot na Oddelku za nevrologijo UKC Maribor. Nazadnje sem tam ležala avgusta in septembra lansko leto. Sem še zmeraj nepokretna in zame skrbijo tri čudovite osebne asistentke. Ministrstvo za zdravje mi je namreč odobrilo 130 ur osebne asistence na teden. A namen mojega pisanje je, da se vam iskreno zahvalim za vašo korektnost, za človeško, srčno in dobro obravnavo. Posebna zahvala gre čudoviti gospe dr. Mariji Menih ter njeni sodelavki. Iskrena hvala medicinskim sestram in medicinskim tehnikom z glavno sestro Melito na čelu. Vse sestre in osebje ter fizioterapevtke in fizioterapevti ste čudoviti ljudje, ki svoj poklic opravljate res s srcem in sočutjem do pacientov. Žal sem pozabila večino imen, saj je moj spomin od padca naprej slab. A ne gre, da ne bi omenila vsaj nekaj oseb, in sicer Anje, Sonje, Darje, Mateje … Iskreno in srčno se vam zahvaljujem za vaše poslanstvo z željo, da ostanete zmeraj takšni. Upam, da se na oddelku več ne srečamo, samo še na ulici. Bodite lepo in še naprej tako čudovito skrbite za sočloveka.

Hvala in lep pozdrav,

Lidija Ščap

Sem žena onkološkega bolnika in pridružujem se moževemu mnenju, da je osebje na onkološkem oddelku zelo prijazno do bolnikov, kot tudi do nas svojcev.
Tako zdravniki kot medicinske sestre imajo razumevajoč odnos do bolnikov ter so stalno pripravljeni pomagati tako ali drugače.
Zahvala gre seveda tudi ostalim oddelkom!
Pozdravljam vas in vam želim vse dobro!

Terezija

Sem Rajko Košar in onkološki bolnik in želim podati zelo pozitivno mnenje o osebju, zdravnikih in sestrah, ki skrbijo za moje težave na onkološkem oddelku.
Bil sem že na nekaj oddelkih tako urgentno kakor tudi na kontroli. Zahvalil bi se vsem, ki so poskrbeli zame. Od vseh naštetih je na prvem mestu Oddelek za onkologijo.

Hvala vam,

Rajko Košar

Ker že kar nekaj časa obiskujem onkologijo, počasi že osvajam sistem. Rada bi se zahvalila vsakemu posebej od varnostnikov, čistilk do zdravstvenega osebja za prijaznost in strpnost z nami – pacienti.
Trudite se, da bi nam omogočili vse želje in muhe ter nam prisluhnete tudi takrat, ko smo slabe volje.
Še enkrat iskrena hvala za vašo dobro voljo in vedno nasmejane obraze.
Vsem zaposlenim želim obilo zdravja in potrpljenja v tej nori situaciji s koronavirusom.
Ostanimo zdravi in hvala vam!

Andreja

Spoštovani,
sem Saša Horvat in rada bi poslala zahvalo celotnemu osebju Oddelka za onkologijo, še posebej pa bi rada pohvalila dr. Tamaro Petrun.
Moja teta Šauperl Majda, ki se je v tem letu zdravila na Oddelku za onkologijo v Mariboru, je žal v začetku meseca umrla, vendar bi se zdaj rada zahvalila vsem zaposlenim na tej kliniki, posebej dr. Petrunovi za izjemen odnos do pacienta. Vedno, ko sva prišli na pregled k vam, sva bili deležni prijazne besede, želje po pomoči, nikoli nisva imeli občutka, da jim pacienti niso pomembni. Dr. Petrunova je bila vedno dosegljiva na telefon. Poklicala sem jo lahko ob vsakem času in vedno mi je znala svetovati in pomagati glede zdravstvenega stanja tete. Tudi teta je vedno menila, da ima super zdravnico, ki ji je lahko povsem zaupala. Dr. Petrunova je vedno iskala nove predloge in rešitve glede zdravljenja. Takšnega zdravnika bi si lahko vsakdo samo želel. Moji teti in meni so na kliniki stali ob strani do konca.
Zato menim, da si vsi zaposleni na onkologiji zaslužijo posebno zahvalo za njihov trud in delo, za vsa dobra dejanja in besede, skratka za vso skrb, ki sva je s teto bili deležni med njenim zdravljenjem.
Iskrena hvala vsem.

Saša Horvat

Zahvala vsem zaposlenim Oddelka za onkologijo v kletni etaži 2 za obsevanje
Iskreno se zahvaljujem za vašo prijaznost in odnos do pacientov. Kljub prezaposlenosti ste poskrbeli še za lepo okrašen ambient čakalnice.
Lepo je videti akvarij, ki nam v času čakanja polepša trenutke. Še naprej vam želim veliko uspehov pri svojem delu.
Ostanite zdravi!

Spoštovani gospod Amadeus Lešnik!
Spodaj podpisana Brigita Nojić bi rada izrekla veliko pohvalo vaši ekipi, delujoči v beli coni INP v sestavi: dr. Aleksandra Kukovič, Sandi Žumer, Nejla Čilaš, Mateja Satler in Mira Herček
V času, v katerem trenutno živimo, je še kako pomembno, da ko je človek v stiski, ko ne ve, kaj se s teboj dogaja, da imaš srečo, da te sprejmejo srčni ljudje. Zagotovo lahko rečem, da je celotna zgoraj zapisana ekipa SRČNA in POŽRTVOVALNA. Vsak član posebej se je potrudil, da me je pomiril, opogumil, strokovno pregledal, mi nudil oporo ves čas bivanja na tej enoti. Nič jim ni bilo težko, čeprav je bilo v času moje obravnave veliko pacientov z različnimi težavami. Vsak trenutek prostega časa so me vprašali, kako sem, potrebujem kaj, me pomirili in sprejeli kot človeka, za katerega jim je mar.
Hvaležna sem, da sem lahko dobila priložnost biti v obravnavi v tej ekipi in če je le v vaši moči, jih nagradite, ker si to res zaslužijo. Zato še enkrat hvala in bodite ponosni, da imate takšne ljudi!

Brigita

Spoštovani na oddelku za gastroenterologijo,
Težko je opisati z besedami vse osebje od sester, dijakov, študentov, zdravnikom. Vsi so se izkazali na najboljši način. Iskrena hvala vsem, da ste mi vrnili življenje!

Nerino Babič

Želim se zahvaliti vsem zdravnicam in zdravnikom Oddelka za gastroenterologijo za vso pomoč med zdravljenjem. Prav tako bi se želela zahvaliti vsem sestram in tehnikom za vso pomoč. Vsi delate v ekstremnih pogojih in ste vredni občudovanja in vsega spoštovanja. Želim si, da bi sestre bile nagrajene, saj delajo več poklicev – od A do Ž. Naj vlada denar za obrambo raje prenese v zdravstvo. Želela bi se zahvaliti tudi gospodu šoferju, ki me je peljal v Ljubljano na poseg. Ne smemo pozabiti na vse zdravnike na urgenci ob prihodu v UKC Maribor. Še enkrat hvala vsem!
S spoštovanjem hvaležna paceintka

Zlatka Pinter

Bila sem pacientka na Oddelku za travmatologijo UKC Maribor. Želela bi pohvaliti celotno ekipo Oddelka za travmatologijo na 7. nadstropju. Žal se ne spomnim vseh imen, a pohvala velja za čisto vse. Posebna zahvala gre gospodu Albertu, sestri Meti, sestri Miki, sestri Simoni, ekipi fizioterapije. Zahvaliti pa se želim tudi dr. Kelcu in dr. Ekart.
Hvala vam, da ste mi stali ob strani in mi pomagali v mojih hudih trenutkih.
Dobra ekipa ste in ostanite takšni!

Nataša Juvan

Z iskreno in globoko hvaležnostjo, skromno pozornostjo in izbranimi željami ter hkrati podporo celotnemu osebju.

Družina Kontrec

Pred kratkim se je za vedno poslovila moja mama Silva Pintar. Zdravila se je v avgustu 2020 na oddelku za gastroenterologijo, krajši čas tudi na covid oddelku.
Zahvaljujem se vam za vaš trud pri zdravljenju mame, za vašo profesionalnost in srčnost. Vseskozi ste mi potrpežljivo odgovarjali na moja vsakodnevna vprašanja. Poklic zdravnika in bolniškega osebja je zagotovo nekaj več, kakor 8 urno delo, ki zaključuje delo v petek ob 16.00.
Hvala in vse dobro vam želim,

Andreja Golob

Duhovna oskrba v UKC Maribor

Katoliška cerkev ima kapelo Antona Martina Slomška v zgradbi Oddelka za ORL in očesne bolezni, in sicer v kleti 2. Dostop do kapele je iz smeri drugih oddelkov možen po podzemnem hodniku. Sveta maša je vsak dan od 19.24 do 19.54, kar pacientom omogoča vrnitev na oddelek do 20. ure. Duhovnik, Ivan Hočevar je dosegljiv na telefonski številki 041286352.

- Sveta spoved je pred sveto mašo ali po njej in po dogovoru.
- Obisk duhovnika, ki ga lahko pokličete ob vsakem času, honorira UKC Maribor.
- Verski tisk bolnikom poklanja Slovenska Cerkev.
- Evangeličanska cerkev ima sedež na Trubarjevi ulici 1 v Mariboru. Dosegljivi so na številki 02 250 21 60.
- Srbska pravoslavna cerkev ima sedež na Tržaški cesti 13 v Mariboru. Dosegljivi so na telefonski številki 031 774-394.
- Islamska skupnost v Sloveniji ima v Mariboru sedež na Zagrebški 47. Dosegljivi so na telefonski številki 031 838-548.

Duhovno oskrbo v bolnišnicah nudi tudi verska skupnost Krščanska koptska pravoslavna škofija Slovenije. Kontaktna oseb je Mina Soliman.
Mobilna telefonska številka: 051 803 363, e-naslov: s.mina3@gmail.com
Dosegljivost: 24 ur na dan za celo Slovenijo.

PSIHOLOŠKA IN DUHOVNA PODPORA ZA ZAPOSLENE

V okviru promocije zdravja na delovnem mestu vam nudimo program za pomoč zaposlenim v stiski – hitro anonimno psihološko svetovanje ter duhovno podporo.

Anonimno, zaupno za zaposlene brezplačno svetovanje nudi zunanji svetovalec, diplomirani psiholog. Ta vam je na voljo 24 ur na dan in 365 dni v letu na telefonski številki 080 22 62.

Z njim se lahko dogovorite tudi za osebno svetovanje.

Za duhovno podporo vam je na razpolago duhovnik pater Ivan Hočevar v prostorih Slomškove kapele v UKC Maribor.
Za pogovor z duhovnikom se dogovorite s klicem na telefonsko številko 041 286 352.

Iz kuhinje

Korenčkova torta s sladkornim oblivom

Sestavine

- malo masla in moke za model
- 100 g zmehčanega masla
- 140 g sladkorja
- 0,5 žličke drobno naribane limonine ali pomarančne lupinice
- 1 ščepec mletega cimeta
- 4 rumenjaki
- 175 g gladke pšenične moke
- 1 žlička pecilnega praška
- 50 ml mleka
- 250 g drobno naribanega korenja
- 4 žlic sladke smetane
- 125 g mletih lešnikov
- 4 beljaki
- 1 ščepec soli
- 80 g marelične marmelade
- 140 g sladkorja v prahu
- 4 žlic češnjevca
- 2 žlici popraženih mandljevih lističev
- marcipanovi korenčki za dekoracijo

Pečico vključimo in nastavimo na 180 stopinj Celzija. Okrogel model za torte s snemljivim obodom (premera 24 cm) namastimo in pomokamo (odvečno moko odstranimo).
V skledi z električnim mešalnikom, z najvišjo hitrostjo dobro premešamo zmehčano maslo. Postopno primešamo sladkor, lupinico in cimet. Mešamo tako dolgo, da se masa lepo poveže.
V masleno zmes postopno primešamo rumenjake (vsakega umešavamo približno 30 sekund). Hitrost mešalnika nato znižamo na srednjo hitrost. Moko zmešamo s pecilnim praškom, presejemo in menjaje z mlekom po obrokih vmešamo v zmes.
V manjši skledi zmešamo nariban korenček, smetano in lešnike. Mešanico primešamo testu, nato pa skupaj s soljo čvrsto stepemo še beljake, ki jih v dveh ali treh obrokih nežno in počasi (najbolje kar z ročno metlico) vmešamo v testo.
Testo stresemo v pripravljen pekač. Z lopatko ali hrbtno stranjo žlice ga enakomerno razmažemo po pekaču in po vrhu lepo pogladimo. Pekač za 45 minut potisnemo v ogreto pečico. Testo je pečeno, ko je na otip lepo prožno, na zobotrebcu, ki ga zapičimo v testo, pa ni ostankov, ko ga izvlečemo.
Pečeno testo 10 minut hladimo v pekaču, potem pa ga položimo na mrežico in povsem ohladimo. Ohlajeno premažemo s toplo marelično marmelado.
V skledici zmešamo sladkor v prahu in češnjevec. Mešamo tako dolgo, da dobimo gladko tekočo maso, s katero po vrhu in obodu premažemo torto. Torto okrasimo s popraženimi mandljevimi lističi in marcipanovimi korenčki. Serviramo jo na velik krožnik ali pladenj in postrežemo.

Zaradi upokojitve oddam ali prodam zdravniško ordinacijo in registrirano podjetje v velikosti 100m2.

Lokacija ordinacije je v središču mesta Maribor. Ordinacija je popolnoma opremljena za zdravniško delo, je klimatizirana, ima internetno povezavo in je opremljena z aparaturami (ultrazvok, protibolečinska terapija, masažni aparat). Ordinaciji pripada tudi garažni prostor.

Za dodatne informacije pokličite na telefonsko številko 041 668 306.

Iščemo osebo za pomoč starejši osebi na domu v Mariboru.

Oseba potrebuje pomoč pri jutranjih opravilih, rednih sprehodih/telovadbi in jemanju predpisanih zdravil ter drugih opravilih po potrebi.
Čas in obseg pomoči po dogovoru, vendar najmanj 4 ure dnevno.

Za več informacij pokličite na 041795339 - Mojca

Pust na Oddelku za onkologijo

Zgodovino UKC Maribor pišemo zaposleni …

Iz arhiva UKC Maribor

Srečanje oftalmoloških sester v Mariboru leta 1983, v ospredju prim. Bojan Gračner in Milena Jarc.

VI. Srečanje pediatrov leta 1988, v ospredju prof. dr. Alojz Gregorič in Anton Trstenjak.